

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel ■ Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
 2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I. évfolyam BUDAPEST, SZOMBAT, 1907 SZEPTEMBER 14 16. szám

A HIR 16-ik száma:

Csata vaktöltéssel

Wekerle és Beck viaskodása.
 Az ország nézi és fizet

Dolgoznak a haza ellenségei

Darabont-aknák mindenfelé

Supilo új árulása

Dalmáciával, Krajnával, Isztriával szövetkezik a horvát obstrukció támogatására

Barta Ferenc esküje

Vállalja a turóc-szent-mártoni közjegyzőséget

Björnson megsérti Apponyit

A magyar nemzet megvédolása Európa előtt. Értelmi szerzők: a darabont-árulkodók

A katonai panamák alkonya

Letartóztatás történt. Nagy Kavardás várható

A Balaton rejtelsei

Ujabb két halott. Büntények sokasága. A Wilhelm-pár tragédiája.

A magyar Köpenick Szászváros Komédiája

TIZ RIPORT

Bródy Sándor regénye

Távirat. Telefon

Jeltelen oltár

Tizennégy esztendővel ezelőtt, mikor még élő lakója volt az egyszerű turini háznak, az volt a leghiresebb épülete az olasz városnak. A hangos, jólelkű olaszok büszkén mutogattak arra a házra és dicsekedve mondták el minden idegennek, hogy ott lakik a legendás nagy magyar aggastyán, Kossuth Lajos, a Habsburgok kérlelhetetlen ellensége. Tizennégy évvel ezelőtt még állandóan ott virrasztott az idegen város háza fölött a magyar nemzet imádata, reménysége, szent, naiv hite: Kossuth Lajos lakott abban a házban és a világ legszentebb temploma volt az a ház. A félelmetesen nagyarányú aggastyán azóta eltávozott közülünk. Ennek a mondatnak két értelme van, két igen különös értelme. Amíg Kossuth Lajos élt, testiségében távol tőlünk, addig mindig együtt voltunk vele. Itt volt közöttünk a szelleme, ez a nagyszerű termékeny erő. De mióta meghalt és közöttünk van, valahogy mintha eltávolodtunk volna egymástól. Nem a nemzet, amely örökre összeforrt mindazzal a nagyszerűséggel és magasztossággal, amit Kossuth Lajos neve jelent, hanem azok, akik a törvényhozásban a nemzetet képviselik. A pártot értjük, amelyből olyan óriási hatalmaságot csinált az ország és a mely eltékozolja hatalmát, lejáratja tekintélyét.

Ha az ember néha megtévelyedik, egy kis magabaszállás mindig jó orvosság. Az anyjára, vagy az apjára gondol, visszaemlékezik nemes szülői intésekre, tanításokra és minden rendbe jön ismét. Az életnek nagy erőssége, hogy a néma sírok mindig jó tanácsokat adnak s mikor már azt hisszük, hogy rögtön lezuhanunk, körülölel két szellemkar, halálverejtékes homlokunkat megcsókolja egy szellemajak — és mi meg vagyunk mentve. Hányszor mentett már meg minket Kossuth Lajos szent szelleme? A könnyörtelen pusztulás torkából hányszor rántott ki bennünket?

Ezt minden magyarnak tudnia kell, — tudja is. És mégis, mi nem alhatunk nyugodtan, mert hálátlanok vagyunk szent halottunkhoz. Tizennégy éve, hogy hazahoztuk Turinból Kossuth Lajost, de eszünkbe jutott-e, hogy azt a házat, a melyet a legnagyobb magyarszentélylyé avatott, valami jellel lássuk el? Hogy megkülönböztessük a többi falaktól azokat, amelyek a mi hazánk legnagyobb fiának adtak menedéket. Nem jutott eszünkbe, hogy a nemzeti önállóság és szabadság Mekká-

jává kellene tennünk a turini szent házat.

Hogy eddig elfeledkeztünk erről a kötelességről, az hagyján. Végre is olyan politika virágzott nálunk, amelyet kegyencek készítettek bécsi uruk parancsára s a mely még attól is irtózott, hogy a Kossuth nevet gondolatban is kimondja. De a gyászos darabont-idők elmúltával a nagy nemzeti fellendülés, amely tisztán a halott Kossuth Lajos szellemének hódítása volt, csak alkalom lett volna arra, hogy helyrehozzuk ezt a mulasztást?

Sajnos, bizonyos lojális kötelességek, bizonyos beteges gyengédségek teljesen kizárják, hogy maga a kormány menjen el Turinba és márványtáblát illeszzen Kossuth Lajos lakóházára.

De mi akadályozza ebben a függetlenségi pártot?

Egyetlen elfogadható ok sem.

Ez a párt tökéletesen szabad, semmiféle tekintetek nem kötik. Hiszen ereje és hivatása éppen az, hogy szabad legyen és hogy meg ne szünjön éleszteni Kossuth Lajos emlékezetének és eszméinek tüzeit. Ennek a pártnak mindent el kell követni, hogy a legnagyobb magyar ember emléke mennél fényesebben ragyogjon. A koronánál, a napnál is fényesebben tündököljön ez a név és a benne rejlő eszmények és hagyományok. Kötelessége ennek a pártnak, hogy Kossuth Lajos nevének büvös ereje egyre nagyobbra nőjön és egy örökké készenlétben levő legyőzhetetlen erőforrás gyanánt álljon szemben az idegen dinasztával és ennek a dinasztának nemzetiségi és magyar bérenceivel. A Habsburg-ház királyokat ad nekünk, mindig másokat. De Kossuth Lajos szellemét vissza kell állítani a kormányzói méltóságra, ahol örökké ott maradjon. És ez csak úgy lehet, ha minden alkalmat ünneppé teszünk, a melylyel szellemének hódolhatunk.

Szeptember tizenkilencedikén lesz százötödik fordulója annak, hogy Kossuth Lajos született. Kötelessége az országos függetlenségi és negyvennyolcas pártnak, hogy ezt a napot tegye méltóvá magához és a nemzethez.

Öltözzék fel a törhetetlen és puritán hazafiasság méltóságos diszébe és határozza el, hogy márványemlékkel jelöli meg a turini házat. A párt tagjai büszkék és boldogok lehetnek, hogy nekik virágzott ki ez a nagyszerű feladat.

FUJJÁK A TAKARODÓT!

🍀 **Jönnek haza a miniszterek** 🍀

Félmunkát végeztek

Beck kapacitál —

Wekerle mosolyog

🍀 **Áhitoznak** 🍀
a bankszabadalomra
Nem adjuk meg!

(A HIR kiküldött tudósítójának telefonjelentése.)

Bécs, szeptember 13.

Már harmadnapja tanácskoznak Bécsben a magyar miniszterek és csak most kezdünk eljutni oda, hogy fontosságot lehet tulajdonítani a konferenciának. *Wekerle* és *Korivovszky* osztrák pénzügyminiszter között volt ma mérkőzés: a készfizesítés fölvételéről és a magyar járadék-blok konverziójáról tárgyaltak. Jelen volt természetesen *Beck* báró is. A magyar járadékadósságot tökécsíteni akarja a kormány, a kamatláb is megvan állapítva, a visszafizetés határidejének kérdése azonban nincs megoldva. Szóba hozták a tanácskozás során a fogyasztási adó szétválasztását is, de ezt csupán érintették, mert a bank és a kvóta-kérdés sokkal fontosabb. És ezen törték a fejüket a miniszterek és tanácsosaik. Beható megvitatás alá került ezúttal az a kompromisszum-javaslat, melyet a két kormány alkalmasnak tart arra, hogy ennek alapján rendezzék a bankkérdést. Differenciák persze vannak és a délelőtti tanácskozáson nem sikerült ezeket elosztatni.

Achrenthal külügyminiszter is akcióban volt ma; hosszasan értekezett *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszterrel, előbb pedig *Wekerle* látogatását fogadta. Különben az egész kiegyezési tanácskozás lassan halad előre, mert ha a miniszterek között valamely dologban nézeteltérés támad, az ügyet visszaadják a szakreferenseknek. Rágódjanak rajta ők! Mindamelllett lehetséges, hogy a szerződéssel holnapra elkészülnek. Ha ebben a számításban csalódik a két kormány, akkor a magyar miniszterek vasárnapra hazajönnek, miután a szerződés aláírása amúgy is Budapesten fog megtörténni.

Plenáris ülés volt
Mindent megbeszéltek

Bécs, szeptember 13.

A kiegyezési kérdéseknek plenáris ülésen való megbeszélése ma délután öt órától félkilenc óráig tartott. A tanácskozáson résztvettek magyar részről: *Wekerle*, *Kossuth* Ferenc, gróf *Apponyi* Albert, *Darányi* Ignác, gróf *Zichy* Aladár, továbbá *Popovics* Sándor, *Szterényi* József és *Mezőssy* Béla államtitkárok; osztrák részről báró *Beck* Vladimir miniszterelnök, *Korivovszky* pénzügyi, *Derschatta* vasúti, *Forscht* kereskedelemügyi, *Auersperg* földművelésügyi miniszterek és *Sieghardt* sajtófőnök. A ma délutáni tanácskozások folyamán befejezték a vám- és kereskedelmi szerződés szövegezési munkálatait és ezután kerül csak a sor a főbb elvi kérdések tekintetében fennálló ellentétek kiegyenlítésére.

A tárgyalásokat holnap délelőtt külön csoportokban folytatják. Egyébként holnap délután a külügyminiszteriumban is újabb tanácskozás lesz, amelyen a közjogi kérdések kerülnek megvitatás alá. Az összes magyar miniszterek holnap utaznak vissza Budapestre, még pedig részben a délutáni ötórai gyorsvonattal, részben az esti személynvonattal. A további tárgyalásokra nézve abban történt megállapodás, hogy azokat minden nagyobb megszakítás nélkül már hétfőn folytatják Bécsben.

Az osztrák kormány mindent elkövet, hogy a bankkérdést a kiegyezés komplexumába vonják s így kerüljön megoldásra ez a kérdés. *Wekerle* azonban, mint hogy a kormány a junktimba nem akar belemenni, visszautasította az osztrákok ajánlatát. *Beck* báró újból fölvetette azt a kérdést, hogy meg kell hosszabbítani az osztrák-magyar bank szabadalmát s ezért azt a prozopozíciót tette, hogy a bank rendkívüli közgyűlését sürgősen hívják össze. Ezt a prozopozíciót nem fogadta el a magyar kabinet, kijelentvén, hogy ráérnek nyugodtan bevárni a rendes közgyűlést.

Az önálló nemzeti bank felállítására azonban a kormány még csak kezdeményező lépést sem tett, amiből bátran lehet következtetni, hogy a bank-szabadalmat meg fogják újítani. Most csak játszanak az osztrákkal, de ha komolyodik a dolog, *Wekerle* azonnal föladja a nemzeti álláspontot.

Birkóznak Bécsben
Kiegyezési országésalás

— A HIR kiküldött tudósítójától. —

Bécs, szeptember 13.

A kiegyezési tárgyalásokat ma a kiküldött albizottságokban folytatták. A bizottságok ma azzal foglalkoztak, hogy a véghatározatokat megszövegezzék és aztán a holnapi plenáris tanácskozás elé terjeszthessék.

Wekerle miniszterelnök és *Achrenthal* külügyminiszter ma hosszasan értekeztek együtt. Értekezésükről az a hír szivárgott ki, hogy a közös költségteléről esett szó köztük, *Wekerle* indítványára azonban ezt a kérdést későbbre halasztották, amikor majd aktuális lesz. Ugylátszik azonban, hogy a külügyminiszter és a magyar miniszterelnök a kiegyezéssel összefüggő problémákról, különösen pedig a külföldi kereskedelmi szerződések szövegének közjogi nehézségeiről tanácskoztak.

Ez a miniszterelnökhöz közelálló magyar politikus egyébként így nyilatkozott *A HIR* tudósítója előtt:

— A tanácskozások menetéből arra lehet következtetni, hogy a magyar miniszterek bécsi tartózkodása alatt a kiegyezés problémáját nem sikerült a döntéshoz közelebb vinni. Sőt az ellentétek a mai tárgyalások alatt még inkább nyilvánvalóvá lettek és nagyon meglepő dolgoknak kell történniök, hogy a kiegyezés a legközelebbi időben tető alá kerüljön.

Ezek a meglepő dolgok — egészen nyugodtak vagyunk fölé — meg fognak történni. A *Wekerle*-trupp csak játszik, szinleli az erőfeszítést, hogy azután az ország a nehezen nyelbeütött rossz kiegyezésbe beletörődjék. Ez a rossz kiegyezés már rég megvan; ami most folyik, az csak taktika.

A tárgyalásokat egyébként holnap befejezik és a magyar politikusok még holnap Budapestre utaznak. A mókát aztán a magyar fővárosban folytatják és pedig e hónap 25-étől fogva, amely napon az osztrák miniszterek Budapestre érkeznek.

A mai bécsi tárgyalások különben késő este végződtek.

Nincs remény
Bécsi hangulat

Bécs, szeptember 13.

Báró *Beck* osztrák miniszterelnököt nagyon elkésertette az a körülmény, hogy a magyar kormány visszautasította a junktimot. A két kabinet között még ma is oly ellentétes az álláspont, amilyen volt. Egyik sem akar engedni, a tárgyalásokat azonban mégis folytatni fogják szeptember 25-én Budapesten. Mindent megpróbálnak, mielőtt kimondanák, hogy a kiegyezési tárgyalások eredménytelenek maradtak.

A vasúti csatlakozások kérdésében közeledés történt, amennyiben a kassa-oderbergi vasut második vágányához megtörtént a hozzájárulás, így az annabergi csatlakozás rég óhajtott ügye megoldást fog nyerni.

Biztosítanak arról, hogy a katonai kérdéseket nem érintették a három napi tanácskozás során.

Folytatása hétfőn

Bécs, szeptember 13.

A *Zeit* estilapja állítólag hiteles forrásból jelenti, hogy a kiegyezési tanácskozásokat nem szakítják félbe, hanem hétfőn folytatják.

Bécs, szeptember 13.

Autentikus értesülés alapján közli a *Zeit*, hogy a mai tárgyalások után a helyzet lényegesen javult és sok nyitva hagyott kérdést kedvezően oldották meg. Remény van rá, hogy a tárgyalásokat holnap dülőre juttatják, de ha ez nem sikerülne, akkor a magyar miniszterek holnap visszautaznak Budapestre folyó ügyeket elintézni, aztán hétfőn megint Bécsbe jönnek.

Zichy audiencián

Bécs, szeptember 13.

Zichy Aladár grófot, a király személye körüli minisztert ma délután kihallgatáson fogadta az uralkodó. A miniszter audienciája alkalmával a kiegyezési tárgyalásokat nem is érintették, csak folyó ügyekről volt szó. *Zichy* már három hónapja nem volt a király előtt.

🍀 **Uj hazaárulás** 🍀
van műsoron

Supilo Dalmáciába ment új rezolúciót csinálni. — A Reichsrath beleszól majd a magyar ügyekbe?

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Zágráb, szeptember 13.

A horvát koalíció ma délelőtt ülést tartott s kimondta az obstrukciónak a magyar parlamentben való folytatását. Ennél a határozatnál azonban, melyet még nem tudni, végrehajtanak-e a horvátok, sokkal érdekesebb az a körülmény, hogy *Supilo*, minden horvátok főfővezére nem volt jelen a koalíció ülésén. És még érdekesebbek *Supilo* távollétének körülményei és a rejtelmek, amik hozzátapadnak. *A HIR* tudósítója *Supilo* titokzatos abszenciájáról a következő részleteket jelentheti:

Supilo Dalmáciába utazott, ahol jelenleg Zárában tartózkodik. Utazása célja: a dalmát reichsrathi képviselőkkel való érintkezés, a végből, hogy ezek a horvátoknak a magyar parlamentben való obstrukcióját támogatassák. Egy új formulát, új rezolúciót akar felállítani, most már Polónyi és a magyarok nélkül, sőt egyenesen a magyarság ellen és Ausztria mellett. A terv az, hogy a dalmátok az osztrák parlamentben s ezenfelül a dalmát, a krajnai és az isztriai tartománygyűlésen a magyar parlament ellen s az obstrukáló horvátok érdekében manifesztumot rendezzenek.

Ez újabb és sokágu hazaárulás után még csak az a kérdés, fel mer-e menni Budapestre *Supilo*, aki régen megérett arra, hogy egészen ott tartsák, valamelyik vendégszerető magyar börtön cellájában . . .

Darabont-aknák

Lerakásuk zavartalanul folyik tovább Bécsben. Kristóffy-nak hatalmas fegyvertárai vannak a nemzet ellen. Vannak persze rongyos ügynökei is; hatalmasok és rongyosok fess csoportképen itt láthatók

Veszedelemessé gyarapodtak meg újra a Wekerle-kormány kegyelméből el nem tiport darabont-hernyók. A Hír leleplezései rávilágítottak már, milyen hatalmas szövetségeseik vannak a király körül, bécsi hatalmasok közt. Pártfogójuk Ferenc Ferdinánd a trónörökös is. A Burgban pedig már a trónörökös parancsol. Ausztriát, a hadsereget, a külügyi politikát, mind-mind már a saját képére alakította át: Magyarországgal eddig hála istennek nem birt; megpróbálja most.

Az ifjabbik király

A régi, Árpád-házi királyok alatt xált alkotmányossá, hogy, amikor a király megöregedett és a fia felnőtt, átadta neki országa egy részét és ott uralkodott, mint az ifjabbik király. Ferenc Ferdinánd is átvette Magyarországot egy részének, az intrikáló, áskálódó, hazaellenes, darabont-Magyarország kormányzását. Hozzá folyamodnak, tőle kapják az erejüket Kristóffy és társai.

Abban a röpíratban, amelynek a megírásán magyar, német, szerb, román és tót nyelven és egy milliónál több példányban való kibocsátásán most dolgozik Kristóffy bécsi bandája, a trónörökösről többször szó esik, mint akitől Magyarország népe minden üdvöst és jót várhat. A külföldi lapokban — legutóbb a párisi Figaróban — egyre másra jelennek meg a Ferenc Ferdinándot dicsőítő himnuszok. De Bécsben, az ott tartózkodó, könnyen hozzáférhető magyarok közt sem mulasztják el elhinteni a magot, hogy aztán később, itthon Magyarországon annál könnyebb legyen Ferenc Ferdinánd aratása.

Fejérváry a trónörökös embere a királynál, Kristóffy a magyar népnél. Fejérváry megjelenése tegnap a király dolgozószobájában és Kristóffy bandájának buzgó munkálkodása mostanában, amit A Hír leplezett le, hétfői összejelentük a Prater-Allee kávéházában, szoros összefüggésben van egymással.

A bécsi darabont-brigád

A belügynök bécsi aknáik közül való ez is: A bécsi főiskolákon tanuló magyarokból olyan egyesületet próbáltak szervezni, amely a darabont-elveknél és eszméknél lett volna buzgó ápolója és terjesztője. Ennek az egyesületnek Ferenc Ferdinánd trónörökös lett volna a védnöke. Megtudta azonban a tervezett gazságot egy dr. Kálmán nevű bécsi magyar ügyvéd, eljárt a diákoknál, fölvilágosította őket, megmagyarázta nekik a dolgok való állását és sikerült így az egész darabont-brigádot még születése előtt a semmibe fojtani.

Kémei és ügynökök

Folytatjuk Kristóffy bécsi kémeinek és ügynökeinek a leleplezését. Van ebben a diszes sorban valami Austria und Vindobona nevű magyarfaló könyvomatosságnak a szerkesztője. Ez többször kapott pénzt Kristófftól, egy ízben a következőképpen:

A II. kerület Aspergasse 2. szám alatt lévő Hotel de l'Europe portásához az idén nagy-szombaton, délután három és negyedfél óra közt három ur lépett be. Köztük volt Königstein Sándor is, akit abban a városrészben jól ismernek. Fölszóltatták Budapestet — Kristóffy — és hosszabb ideig beszéltek vele. Aztán eltávoztak, a Kristall-Café-ba. Félóra mulva Budapestről felszóltatták a szállót és Kristóffy maga ezt mondta a portásnak:

— Tudassa az urakkal, akik az előbb Bu-

dapesttel beszéltek, hogy Landau ezer koronát át fog adni.

A portás átvitte az üzenetet, erre Königstein elment a pénzért és ott a Kristall-Caféban, átadta az Austria tulajdonos-szerkesztőjének. A jelenetnek tanúi voltak Fischer bécsi újságíró és Lovas magyar diák.

A magyar ház spionja

Él a II. kerületben, a Cirkusgasse egy házában egy Lebel László nevű magyar. Ez is Kristóffy kéme. Rendes havi fizetést kap és nincs más dolga, mint hogy valahányszor utasítást kap rá, elmenjen a Bankgasseba; a magyar miniszterium háza közelébe és ott figyelje, ki megy, ki jön. Ezért kapja a fizetését, amit minden hónap elsején egy Szokolóczy nevű urnál, zárt borítékban kap kézhez.

Nemzetiségek bujtogatása

Az ország északi és különösen északnyugoti részében szerényen dolgoznak Kristóffy lázító legényei. Stomfán, Malackán, Lamacson, ezer meg ezer tót lázító iratot szórnak szét az ügynökei, akiknek vezére egy Krucsár István nevű volt diák. Ez a Krucsár már régóta Ó-Turán és környékén tartózkodik, izgatja, lázítja a tót parasztságot, kocsimákban fizet nekik italt és magyarellenes beszédek tart. Kristóffyhoz az Erdődy-féle birtokigazgatóság ajánlotta. Másik főügynöke Kristóffynak a tótok közt, egy volt ezredorvos, aki Pöstyén körül tartja a hadiszállítását.

A darabontok aknáiból mára ennyit...

Harc Turócban

Leteszi? Nem teszi? BARTA ESKÜJE

A turócszentmártoni közjegyzőség körül, melyet Barta Ferenc a belényesi mandátumért cserébe vállalt, nagy hullámok verődnek. Bartát támadják, hogy nem akarja elfoglalni a közjegyzőséget, mert csak hét-nolcezer koronát jövedelmez, holott a volt képviselő ugyanannyi forintot számít. Közben fölemlítik a ráckevei mandátum dolgát is, amely körül még földeritlen rejtelmek lappanganak. A Nap utána járt a támadások alapjának s most már látható, hogy Barta Ferenc vállalja ugyan a közjegyzőséget, csak éppen halasztást kért a közjegyzői eskü letételére. Ebben a különös ügyben Barta Ferenc így világította meg a helyzetet A Hír tudósítója előtt:

— A Budapesti Hírlap egy Turócszentmártonhoz kapcsolódó támadásában a ráckevei mandátum-vásárral gyanúsít meg. Ez a gyanúsítás annál inkább megbotránkoztat, mert nemcsak engem, hanem a függetlenség pártját is sérti, melynek akkor és azóta is tagja voltam, holott ha egyéni tisztességemen a legkisebb makula lett volna, nem lehettem volna tagja a pártnak. Ami pedig közjegyzőségem dolgait illeti, hogy Turócszentmárton mit jövedelmez, mit nem, ahhoz senkinek semmi köze sincsen. A turócszentmártoni közjegyzőség: misszió s ezt a missziót az igazságügyminiszter rámbizta, ezt a missziót én vállaltam s keresztül is viszem. Hogy nem tudok tótul? Édes istenem, ha ezt bűnül akarják félteni, akkor Magyarországon több millió ember van, akit ez a bűn terhel. Románul sem tudtam s mégis egy román kerületet képviseltem. Nem igaz, hogy nem akarom elfogadni a turóci közjegyzőséget. Kedden utazom Besztercebányára és leteszem az esküt. Eddig nem tehettem, mert a formáságot a pozsonyi kamara nem intézte el. Ez az egész. A mi egyebet ellenem összeir-

nak: galád politikai hajsza és aljas rágalom, a melyért más uton keresek elégtételt.

Barta odisszeája tehát a belényesi mandátum letételével, az izgatott választási harccal s most a turóci esküvel még nem ért véget. Ugy mint a belényesi küzdelemből, akként a turóci közjegyzőségből is sajátóperék lesznek. Valószínű, hogy ezekkel erősítjük majd a magyarságot tótokkal és oláhokkal szemben...

Mit csinál Polónyi?

Szegény ország boldog, mert azt hiszi, hogy Polónyi baromfiakkal foglalkozik: tenyészt a tyukot, a kakast és a tojásokat. Az ország még azt is hiszi, hogy Polónyi most Hódmezővásárhelyre utazott, a baromfiállítás megnyitójára. Ami egyebet még hisz az ország Polónyiról, azt látatlanban is helybenhagyhatjuk. De a vásárhelyi utat nem. Polónyi ugyanis maga jelentette be, hova megy. Világos hát, hogy nem oda ment. Hanem máshova. Polónyi Érsekújvárra utazott. Sőt még egy titkot is elárulhatunk: Lengyel Zoltánnal együtt utazott. Persze csak úgy, hogy az egyik az egyik, a másik a másik szakaszban ült a vonaton. Érsekújváron mindakettő kiszálltak s még az állomási épület is elesdálkozott. Azután Lengyel Zoltán visszült a vonatba, a vonat füttyült, Polónyi nem szállt vissza: Érsekújváron maradt. Mikor a muzikus-cigányok ezt látták, csendesesen letették a vonót és nem huzták a nótát, mely a gyorsvonatnak kijár. Polónyi Köröskényre ment. Köröskénynek pedig már — hegedültek. Így írják nekünk Érsekújvárról.

NYILTTÉR

E rovat alatt közléteket nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Öz. Radó Lipótné szül. Kőváry Szidónia, Czettel Ödönné szül. Kőváry Irén, Dr. Kerekes Ödönné szül. Kőváry Janka úgy maguk valamint családtagjaik nevében fájdalomtelt szívvel jelentik, hogy szeretett édesatyjuk

Kőváry Armin

bankár

a székesfőváros törv. hatóságának bizottsági tagja

f. hó 12-én hosszú szenvedés után életének 74. évében meghalt. A temetés vasárnap f. hó 15-én d. e. 1/2 11 órakor a gyászház-ból (IV., Semmelweis-utca 2.) fog végbe menni, s a kerepesi izr. temetőbe szállítatni.

Czettel Ödön, Wolf Jakab
Dr. Kerekes Ödön és neje
vejel. sógor és sógornő.
Barabás Péterné szül. Ró Alice és
férje Barabás Péter,
Radó Cornél, Tiber, Pál,
Czettel László, Anna, Imre,
Kerekes György és Nina
unokái.
Barabás Zsuzsa és Kató
dédunokái.

Minden külön értesítés helyett!

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban).

Magas előlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek.

Legnagyobb butorszállítási köllöztesítési és beraktározási vállalat. Ajánlja úgy helyben és vidékre, valamint a közlegő, nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást

Tüdő-melbajok

(tüdővész — tuberkulózis — I. II. szakában), vérkőpést, tüdő-ucshurut, kitűnő eredménnyel gyógyítottak új gyógymódokkal, inhalációkkal és

szérumoltásokkal

Dr. HARMAT GYULA tüdőbajok rendelőintézete — inhalatorium
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.
Rendelés 11-12. 2-4-ig.

A GYILKOS BALATON!

A Wilhelm-házaspár tragédiája

Meggyilkolt vagy öngyilkos csendőr

Cigány-hulla a Balatonban

Négyszeres gyilkosság, öngyilkosság vagy szerencsétlenség

Siófok, a léha, vidám Siófok szomorú szenzációkkal van tele. Az elmúlt héten három rejtélyes, titokzatos, megfejthetetlennek látszó tragédia fölött csaptak össze a Balaton hullámai. Mindahárom tragédia érdekes, rejtélyes történet:

Mult héten szombaton eltűnt Siófokról a Korona-szállóból egy cigány, Kuti József. Nyoma veszett. Egyesek szerint öngyilkos lett, mások szerint gyilkos merénylet áldozata. A víz még nem vetette partra.

Szeptember nyolcadikán, vasárnap szintén rejtélyes körülmények között tűnt el Sós József csendőrszakaszvezető. Öngyilkos lett, sokan azt állítják, hogy úgy lökték a vízbe. A Sióba ölte magát. Tegnap fogták ki a holttestét Ozorán a Balatonból.

Három nappal ezelőtt, kedden még rejtélyesebb, még érdekesebb, még titokzatosabb tragédia történt a hullámzó Balaton tetején: a Wilhelm család tragédiája. Férj és feleség a vízbe fulltak. Az asszony holttestét megtalálták. Ma volt a temetés. A férj holttestét még kutatják.

Siófok, a léha, vidám Siófok szomorú könnyelműséggel tért napirendre a három titokzatos tragédia fölött. Ezek az esetek pedig sokkal fontosabbak, mint amilyeneknek látszanak. Ugy látszik, hogy a három rejtélyes eset között szoros összefüggés van. Valószínű, hogy a Balaton siófoki partján egész szervezett rablóbanda tartózkodik, a mely az éj sötétjében rabolja ki és fosztja ki a szerencsétlen áldozatokat. Ami a hatóság vétkes könnyelműséggel elmulasztott, azt ime, most kipótolja a Hír. Egyik munkatársát kiküldötte a helyszínre, ahol személyes tapasztalatok alapján megállapította a három tragédia titokzatos történetét.

I.

Uizbefojtottak egy cigányt Gyilkosság vagy öngyilkosság?

A Kardos Ignác-féle vendéglőben Siófokon hosszabb idő óta játszik a *kilili* cigánybanda. Nyolc tagból állott a banda. Mult héten szombaton éjjel eltűnt közülök egy. Vasárnap már egy cigánynyal kevesebb játszott.

A cigány — Kuti József a neve, családos ember és ötvenhétéves — szombaton egészen éjfélig játszott a vendéglőben. Éjjelkor több társával elment sétálni. Vasárnap óta sehol sem látják. A banda tagjai nem tudnak róla. Siófokon mindenki azt hiszi, hogy a cigányt *társai* vagy *mások*, akikkel éjjel találkozott és esetleg összeszólkkozott, a vízbe lökték. Valószínű, hogy ha Wilhelm házaspár rablótámadás áldozata, akkor Kuti Józsefet ugyanazok fosztották ki és fojtották a vízbe, mint a Wilhelm házaspárt. Lehetséges, hogy egész balatoni gyilkos kalózbanda működik a siófoki partokon.

Ma délelőtt Balaton-Földvár és Szántód között a Wilhelm Adolf holttestét való keresésben egy idősebb férfi félig feloszlásnak indult hulláját vették partra a hullámok. Valószínű, hogy ez

azonos azzal a cigánynyal, aki ilyen rejtélyes körülmények között tűnt el Siófokról.

A Hír kiküldött tudósítója felkereste Kuti József özvegyét, aki így adta elő az ura rejtélyes eltűnését:

— Szombaton éjjel történt. Az uram, aki egész éjfélig játszott a vendéglőben, egészen józanul hagyta el a helyiséget. Éjfél után negyed egy órakor elvált társaitól. Ezek azt mondják, hogy egyedül elment a Balaton partja és a Sió mentén. Azt mondotta, hogy fáj a feje, azért kell sétálnia. Ez volt az utolsó hír róla. Másnap, harmadnap nem jött vissza. Tegnapelőtt elmentem a csendőrségre, hogy nyomozzanak az uram után. Azt mondották, hogy ők nem tehetnek semmit. Pedig bizonyos, hogy gyilkosság áldozata az uram.

Legérdekesebb az, hogy a siófoki csendőrség, ahol érdeklődtünk a dolog felől, még nem is tud róla. Pedig érdemes lett volna vizsgálatot is indítani ebben a rejtélyes ügyben, amelyről nem lehet megállapítani, hogy gyilkosság történt-e, vagy öngyilkosság. És inkább gyilkosság, mint öngyilkosság.

II.

Öngyilkos vagy meggyilkolt csendőr Hulla a Balaton partján

Időrendi sorrendben az elmúlt héten Sós József csendőr-szakaszvezető a Balaton második halottja. Ez az eset vasárnap este történt.

Egyik sióparti kis koresmában borozgatott Sós József csendőrszakaszvezető Csepeli József siófoki parasztleánygyermekkel. Borozgatás után — így tudják Siófokon — sétálni mentek. Sétálkozásban Csepeli József hevesen összeszólkkozott a csendőrrel, mire egyszerre csak egy erős *popon csattant el*. Csepeli József felpofozta Sós József csendőrszakaszvezetőt. Ez az inzultus annyira elkészerítette Sós Józsefet — így adja elő Csepeli József — hogy szó nélkül *elszaladt tőle*, egyenesen a Siónak tartott és a Sióba ölte magát. Az egész balesetből ez az egy valóban igaz. Sós József holttestét legnap délután a Balaton Ozoránál partra vetette. Csákóját, kardját pedig megtalálták a Sió partján.

A siófoki csendőrségen, amely bájos léhaságáról hamarosan országoshírű lesz, még erről a dologról sem akarnak tudni semmit. Takács József csendőrszakaszvezető A Hír kiküldött tudósítójának ezeket mondotta Sós József öngyilkosságáról:

Valóban megtörtént a dolog: Sós József bajtársunk halála. Vasárnap öngyilkos lett. A Sióba vetette magát. Részletekről azonban nem nyilatkozhatom, mert azok hivatalos titkok. Ezek a részletek pedig nagyon érdekesek. De — kacérkodott tovább — ezt cibil nem tudhatja.

Az, hogy a csendőr valóban Csepeli József hihetetlen előadása szerint öngyilkos lett-e, vagy hogy dulakodás folytán *nem lökték-e a Balatonba*, az vagy nem fontos, vagy „hivatalos titok”, vagy „cibilnek nem szabad megtudnia”.

Csepeli József, akivel a csendőr afférje történt Siófokon közismert verekedő. Valószínű, — így mondják egész Siófokon — hogy a csendőr-

szakaszvezető nem lett öngyilkos, hanem Csepeli-vel dulakodott és ő lökte a Sióba. A csendőrség még nem tartotta fontosnak, hogy ez után nyomozzon. És ezt nálunk közbiztonságnak nevezik.

III.

A Wilhelm-házaspár tragédiája

Gyilkosság, öngyilkosság, baleset vagy hullarablás?

Legrejtélyesebb, legtitkosabb történet a Wilhelm-házaspár tragédiája. Amint A Hír elsősorban jelentette, kedden este történt, hogy Wilhelm Adolf és felesége, akik délután szálltak csónakba, *rejtélyes körülmények között eltűntek a Balatonban*. Mindketten meghaltak. Az asszony holttestét még szerdán reggel partravetették a hullámok. A férj hulláját három nap óta kutatják. Ma délután volt az asszony temetése.

Wilhelm és felesége

Budapestről augusztus elején indultak hosszab körútra. Szeptember negyedikén érkeztek meg kéktheti utókurára Siófokra.

A Fogas-szálló tulajdonosa Cservény Kálmán a következőket mondotta a Wilhelm házaspárról:

— Szeptember elején érkezett meg hozzánk a Wilhelm házaspár. A 7-es számú szobában laktak. Egész napot sétálással töltötték. Nem fürödtek. Csónakázni azonban mindennap elmentek. Kedden délután is így történt. Elmentek csónakázni, de nem jöttek vissza. Azt hiszem, hogy vagy véletlen szerencsétlenség, vagy valamiféle támadás áldozata lett a szerencsétlen házaspár.

Aki megmenekült a halál elől

Két korona: a halál ára

Kedden délután a Wilhelm házaspár a Fogas-szállóban sokáig várt egy hölgyismerősére, Fischer Juliannára, akit meghívtak csónakázásra. A hölgy késett. Wilhelmék ő nélkül mentek csónakázni a — halálba.

A Hír kiküldött tudósítója beszélt a halál elől megmenekült hölgygyel:

— Valóban meghorradok, ha rá gondolkodom, — mondotta, — hogy milyen körülmények között menekültem meg a haláltól. Wilhelmék meghívtak csónakázásra. Meg is ígertem, hogy elmegyek, sőt eltökélt szándékom volt, hogy valóban el is megyek. Délben azonban sürgőnyt kaptam a nővéremtől, hogy jön Budapestről, várjam a vonatnál. Ezért késtem le a találkozásióról. Ezért késtem le a halálról . . .

Wilhelmék, miután hiába vártak hölgyismerősükre, egyedül elmentek csónakázni. A Balaton partján Szücs Lajos ladikostól béreltek csónakot — két koronáért.

A Hír kiküldött tudósítója beszélt a ladikkossal, aki így adta elő a történeteket:

Kedden délután három óra után jött hozzám ladikért a pesti ur meg a felesége. Mindennap csónakáztak. Kifizették a két koronát és egyedül elindultak. Egész csendes volt a Balaton. Mikor úgy egy negyed óra múltán utánuk néztem, már sehol sem láttam őket. Kenese felé húzódtak. Reggel a parton az asszony holttestét találtuk már meg. Nem tudom mi történt: baleset-e, vagy valamiféle támadás. Lehet, hogy baleset történt. E mellett vall az, hogy az egyik evező eltűnt. Lehet, hogy kiesett az evező és ők utána hajolva kibukáltak. Ez ellen szól azonban, hogy a csónakban egy csepp víz sem volt. Lehet, hogy valamiféle támadás is történt. Ez nem ritka az utóbbi időben.

A siófoki csendőrség, amely semmiről sem tud

Valószínű, hogy rablótámadás történt a vízen. Wilhelmot kifosztották, elvehették tőle a pénzt és vízbe lökték. Az asszonyt is utána vették, attól is elszedték a két gyűrűjét. Abban

az esetben, ha baleset történt, megmagyarázhatatlan, hogy a csónak teljesen ép, a benne levő kalap teljesen száraz és hogy több sáros lábnyom van rajta. Akár baleset, akár rablótámadás történt: hullafosztogatás mindenestre volt. Wilhelmné holttestét kifosztották.

Föltétlenül nyilvánvaló, hogy akár baleset történt akár támadás, olyan deliktum mindenestre fennforog, amiért érdemes lett volna a nyomozást megindítani és esetleg Wilhelmné felboncolni.

A siófoki csendőrség vezetője, Takács őrsvezető így nyilatkozott a Wilhelm család tragédiájáról:

— A siófoki csendőrség egyáltalán nem foglalkozott ezzel az ügygel. Az a mi meggyőződésünk, hogy itt közönséges baleset történt. Nem érdemes benne nyomozni.

Igy intézik el az ilyen nagyszabású ügyeket Siófokon, Magyarország kellős közepén.

Wilheimné eltemették Hajza a férj hullája után

Siófok község, a fürdővendégek és a rokonság óriási részvétele mellett ma délután két órakor temették el Wilhelm Adolfné, a balatoni csónakázás egyik áldozatát. A siófoki zsidótemető halottas házából volt a temetés. Klein Ignác rabbi végezte a szertartást.

Mialatt Wilhelm Adolfné temették, nagy apparátussal kutattak a halászkok a Balatonon Wilhelm Adolf holtteste után. Gözbárkák, nagyobb hajók, apróbb csónakok, nagy halfogó hálóval keresik, kutatják Wilhelm hulláját. Mind-egyikük nem találta meg. Valószínű, hogy nem is találták meg, ha csak a víz majd váratlanul partra veti valahol. A kutatást ennek következtében ma befejezik.

Minden jel arra vall, hogy az elmúlt héten előfordult balesetek mögött valami nagyobb szabású bűntény lappang. Vagy rabló halászkok járnak a vízen és azok gyilkolják meg áldozataikat, vagy a parton tartózkodnak zsványok, akik a siófoki csendőrség vétkes gondatlansága folytán szabadon végezhetik gyilkos munkájukat. Valószínű, hogy a szerencsétlen Wilhelm házaspár is ezeknek az áldozata. Az egészen bizonyos, hogy hullarablás történt. A hatóságok tétlenül nézik a lefolyt eseményeket. Wilhelmné eltemették. Wilhelm a Balaton medrében pusztult el. Ugy látszik, hogy ekként az egész kiderítetlen, titokzatos ügy fölött is összecsaptak a Balaton hullámai.

Öngyilkos házaspár

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Zágráb, szeptember 13.

Itt ma egy asszony öngyilkossá lett a temetőben; délután pedig a férje lőtte magát agyon. A megrendítő családi dráma részletei ezek: A Zrinyi-téren lévő Zagreb kávéházban ezek: A Zrinyi-téren lévő Zagreb kávéházban vette feleségül Ertl Elizát, egy jómódu gráci pékmester leányát. Az első hét boldogan telt el, de a házasság tizedik napján a fizetőpincér már folytatta könnyelmű életmódját, lumpolni kezdett, elmaradt hazulról. Az érzékeny lelkű asszony elkeseredett, kiment a temetőbe és a testvére sirján mérget ivott. A mentők szállították a lakásába, ahol csak délután tért magához. A férj orvost akart hívatni, de az asszony nem engedte. Néhány óra mulva irtózatos gőrcsök közt kiszendvedett. Kozelka, a hitvese ravatala előtt ma este föbelőtte magát. Az Irgalmasok-kórházába szállították, ahol a halállal vívódik, nem éri meg a reggelt. A Zagreb kávéház kaszírőjének levelet írt, amely szórul-szóra így hangzik:

Én voltam az oka Eliza halálának.
Meg kellett tehát halnom.

A kettős öngyilkosság városszerte nagy részvétet keltett.

A HIR

A MILLIÓK TANTALUSZA

Egy vasuti üzlet elpusztulása

A vállalkozó megszökött

A pénz ereje ritkán sujtott még valakire oly tragikus módon, ahogyan Königsberger Lajos vállalkozóra. Nagyszabású, merész koncepciókkal dolgozó ember volt, ez az érdekes alak, de az eszméi megvalósításához nem volt elég pénze. Tragikumát fokozza, hogy kétségbeesett harc után végre közeljutott a milliók forrásához s kevés híján nyélbe ütötte egy hatalmas vállalat tervét. Most aztán kiderült, hogy tantaluszi kin gyötörte, a nyomor összezuza és bűnbe juttatta. Meg kellett szöknie Budapestről.

Königsberger villamos vasutat akart építeni Budapest—Gödöllő—Vác között. Mint diplomás mérnök, értett is hozzá. Sokáig tartó utánjárással előkelő társat szerzett Blaskovich Elemér földbirtokos személyében.

Blaskovich nyújtotta be a vasut tervét Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez s tárgyalt az ügyben Sztéryni József államtitkárral. Az előmunkálati engedélyt hamar megkapta, sőt az állam is jegyzett részjegyeket nyolcszázhatvan ezer korona erejéig.

A vállalat finanszírozását a Berlieni Egyesült Vasuti Társaság (Berliner Vereinigte Bahnbau Gesellschaft) vállalta el s a budapesti városi villamos vasuttársaság is kijelentette, hogy részt vesz a vállalkozásban. A vasut mentén levő községek és vagyonos érdekeltek is többé-kevésbé kötelező formában tudatták, hogy részvényt jegyeznek. Teljes garanciát nyújtott Blaskovich, a tekintélyes istállótulajdonos és földbirtokos neve.

Königsbergernek azonban jóformán egy fillérenyi pénze sem volt. Bár a családjával együtt inséggben élt, Blaskovichnak erről nem mert szólni, hogy a bizalmát el ne veszítse. Kuttner Lajos poseni bankárhoz fordult, és huszonnégyezer koronát kért tőle kölcsön, — azzal, hogy a vállalatba fekteti ezt az összeget. Később mutatott is nyugtákat, amelyek szerint a pénzt a kikötött célra fordította, de utólag kiderült, hogy a nyugták hamisítottak. Tény, hogy a mérnök a vasuti üzlet érdekében költötte el a pénz nagyrészt, utazások és különböző eljárások révén. Nagyurri módon kellett élnie, hogy mindenütt bizalmat kelthessen, szolidaritást mutasson. Csak borraválókra százakat adott ki. Biztosra vette, hogy a vállalkozás sikerül s aztán bőségesen fog telni a kölcsön visszaadására is.

Szépen nyomtatott drága prospektusokat küldött széjjel ilyen fölrással.

— Budapest—Gödöllő—Váci helyiérdekű villamos vasuthálózat műszaki tájékoztató és jövedelmezőségi kimutatása. Közli: Königsberger Lajos mérnök. Budapest, V., Széchenyi-utca 1. szám.

Az utóbbi hetekben is sokan jelentkeztek s a nagy terv már-már teljesen készen volt, amikor Kuttner Lajos megtudta, hogy Königsberger nem egészen megbízható s a bemutatott nyugtákat hamisította. Blaskovich szintén rossz információkat kapott róla s azonnal bejelentette a kereskedelmi minisztériumnak, hogy ő vizsgálja az üzletet.

Königsberger fűhöz-fához kapkodott és sikerült is elérnie, hogy az istálló-tulajdonos helyett Goszthonyi Tibor váchartyáni földbirtokos letegye a háromszáz ezer koronányi óvadékot.

Pénzt azonban nem tudott kapni és Kuttner egyre inkább szorongatta. Augusztus 31-én Königsberger egy irógépet rendelt Wittenberg Farkas boltjában s elzalogosította. Kellott a pénz utiköltségre, mert aznap este megszökött.

Kuttner följelentést tett ellene s dr. Sándor László rendőrkapitány vizsgálatot kezdett az ügyben. A kiküldött detektívek azt jelentették, hogy a mérnök augusztus utolsó napján végleg eltűnt a Nap-utca 14. számú lakásáról. Átírtak a törvényszékre s a vizsgálóbíró most körözölevelet adott ki ellene.

A mérnökről kiderítették, hogy rosvott multu ember: nyolc hónapig ült okirathamistás, három hónapig lopás miatt. A nyomor kergette bűnbe előbb is az eszes férfit, aki magyarul, franciául, angolul és németül jól beszél. Milliókat tudott volna szerezni, ha egy kis tőkéje van s így a közönséges gonosztevők sorára jutott.

Letartóztatták Szászváros sikkasztóját

A szászvárosi rendőrség tagadja

A nagyszebeni rendőrség állítja

Tessék eligazodni!

Szászvárosi derék sikkasztója, Schuller Mór német pénztáros kezd olyan titokzatos alakká lenni, mint a nagy pörök összenőtt szemöldökű urai és fátyolos hölgyei. A HIR tudósítója, ma újra beszélt a nagyszebeni és szászvárosi rendőrség kapitányával, akik teljesen ellentétes felvilágosítást adtak a fiatal Schullerről, Szászvárosi polgármesterének, az öreg Schullernek kitűnő fiáról. Ugy látszik, a szászok el akarják tussolni a hétszáz ezerkoronás potomságot, az együttesük azonban még nincs betanítva, így történhetett, hogy egymást cáfolják és hazudtolják meg állandóan, de mindig mulatságosan. A két kapitány nyilatkozata homlokegyenest ellenkezik egymással; a szászvárosi szerint szabadon jár, illetve lakásán fekszik Schuller Mór, a nagyszebeni viszont azt állítja, hogy a dévai vizsgálóbíró távirati megkeresésére letartóztatták. Tessék kiigazodni, ha lehet, tessék megállapítani mi van a pénztárral! Egyelőre csak ennyit: Szászvárosban Schullert ki akarják huzni a csávából, — viszont Nagyszebenben bele akarják mártani.

Mi ujság a nagyszebeni kórházban?

Németül beszélnek

A HIR tudósítója telefonon felhívta a nagyszebeni Ferenc József-kórházat, ahová Schullert öngyilkossága után szállították. A kórház főorvosa jött a telefonhoz; a doktor ur csak németül beszél, a kórházban kizárólag a német nyelv járja. Ami érthető. A kórháznak Ferenc József a neve. A főorvos a következőket mondotta:

— Ja! A Schuller! . . . Itt feküdt, igen, fejsebe volt, könnyű természetű, úgy szólván jelentéktelen . . . Hogy miért? Já . . . kompromittálta a családját, igen előkelő familia. Az apja mellé „örszemet“ állítottunk, mert fenyegetőzött, hogy leugrik az emeletről. A szászvárosi rendőrség utasítására egy rendőrmester és a család kíséretében tegnap este a személyvonattal átszállítottuk Szászvárosba, a lakására. Schuller? Harminckilenc éves, szép férfi. Többet nem tudunk . . .

Két főkapitány nyilatkozata

— Telefonon A HIR-nek —

Nagyszében:

Schuller Mórict le-tartóztatták. Tegnap este a dévai vizsgálóbíró sürgönyileg elrendelte, hogy a sikkasztót tartóztassa le a szászvárosi rendőrség. Ez meg is történt. Itt azért nem helyezhették fogásba, mert még nem volt ellene elfogatói parancs. Más akadály nem állott fönn. A főispán rendelte el a vizsgálatot Schuller ellen, amely eredménnyel járt. A börtöntől, a szegyénytől való félelmében lötte magát föbe. A sebesülését egy hét alatt kiheveri. Mi itt tartózkodása alatt rendőri megfigyelés alatt tartottuk, nehogy kerekedjen. Előkelő családból való ember.

Szászváros:

Schuller Mórict nem tartóztatták le. Tegnap este a 11 óra 25 perckor érkező vonattal jött haza. Sem a dévai, sem más vizsgálóbíró nem adott ki ellene elfogatói parancsot, annál kevésbé, mert a vizsgálatot be sem fejezték. Most is folyik a fegyelmi, amelyet ő kért maga ellen. Eddig a legszigorubb és legkörültekintőbb vizsgálatot vezették, amely azonban nem járt eredménnyel. Azért kísérelt meg öngyilkosságot, mert félt, hogy a családját meghurcolják az ő ügyével kapcsolatban. A sebesülése súlyos. Most ágyban fekszik és az orvos megtiltotta, hogy egy héten belül kihallgassuk, nehogy felizgassuk a beteget. Schuller nem is sikkasztott; a hiány „roppant csekélység”, csak rendelleneségből és könnyelműségből ered. Az ügy még nincs is az ügyészségnél, feljelentést sem tettek. A város lakossága meg van győződve Schuller ártatlanságáról.

A két főkapitány nyilatkozata egymást cáfolja. Minden mondatuk ellentétes. Tények állnak tényekkel szemben. Kinek lesz igaza?...

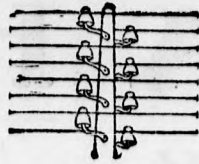
Szászváros, szeptember 13.

Schuller Mórict a sikkasztó városi pénztáros ma reggel két nőtestvére, valamint a nagyszébeni, civilbe öltözött rendőrőrmester kíséretében ideérkezett. Schuller sebe nem életveszélyes, de a városi főorvos véleménye szerint még egyelőre, legalább tíz napig nem hallgatható ki, s ezen idő még arra is szükséges, hogy a számvizsgálók a pénztárral tisztába jöjjenek. Schuller rendőri felügyelet alatt van. Ma délután érkezett ide Bornemissza báró főispán automobilon s kíséretében Pogány alispán és Apáthy főügyész is. A főispánnak a városfőnök felolvasták a városi tisztikar munkálkodásáról felvett jegyzőkönyvet, mely szerint nagy rendellenesség és hanyagság van; a tisztviselők közül eddig senkit sem függesztettek fel. A főispán és a főügyész ma este visszautaztak Dévára. A vizsgálat folyik.

☞ **Vivóterem megnyitása.** Fodor Károly műegyetemi vivómester Koronaherceg-utca 3. szám alatti termében a vivás már megkezdődött. Fodor mester páratlan agilitásával elérte azt, hogy nála már szeptember első napjaiban megindul a vivóélet. A megnyitás alkalmából Fodor mester, tanítványaival és a legkitünőbb vivóbajnokok bevonásával nagyszabású vivóestélyt rendez. A nyár folyamán végzett nagy átalakítások és a terem bővítése lehetővé teszi, hogy a nagyszabású jelentkező vivók kényelméről a legmesszebbmenő gondoskodás történhessen. Az ujonnan átalakított terem bemutatása és az assant-estély e hó 14-én, szombaton este 7 órakor lesz.

☞ **Házasság.** Kövesdy Lajos az Első Magyar Papíripar Részvénytársaság tisztviselője eljegyezte Wittmann Szeréna kisasszonyt, Wittmann Frigyes ur a Wittmann és Bauer cég beltagjának leányát.

☞ **Botrány egy vendéglőben.** Nagy riadalom volt ma este a Beck-féle vendéglőben, amely a Hajós-utca 12. száma alatt, a Lázár-utca sarkán van. Beck József vendéglős összeveszett Kulcsár Pál csapossal és általános verekedés keletkezett. A nagy üveges szekrény — üveggel, pohárral s más edényekkel teli — rázuhant a verekedőkre s ez fokozta a zűrzavart. Ki kellett hívni a mentőket is, akiknek hosszú ideig tartó munkát adott Beck és Kulcsár sebeinek bekötözése. A rendőrség vizsgálatot indított az ügyben.

TÁVIRAT TELEFON

Nagy panama egy országos kórháznál

A kolozsvári Karolina-kórház titka

Kolozsvár, szeptember 13.

A kolozsvári országos Karolina-kórház egyik élelmezési tisztviselője, Litvay János évek óta visszaéléseket követett el a bevásárlások körül s bár a gyanu terhelte, nem tudták rábizonyítani a bűnösséget. A közoktatásügyi miniszterium több ízben kifogásolta Litvay elszámolását, ő azonban mindég az élelmi-szerek drágaságával mentette magát. Ez év január havában névtelen följelentés érkezett a miniszteriumhoz, föltárva Litvay panamázását. Ekkor fokozott mértékben indult meg a vizsgálat, egyelőre azonban csak titokban s bár az ellenőrzést nagyon szigorúan vették ez időtől fogva, semmi pozitív eredmény nem volt. Májusban és júniusban rendetlenül állította össze Litvay az elszámolást, ami arra bírta a miniszteriumot, hogy egy szokatlanul utra térjen. Bizalmasan föl-szólitották a Litvay alatt szolgáló hivatalnokokat, hogy a kórház részére szállított élelmi cikkek árát és mennyiségét pontosan jegyezzék fel. Ez meg is történt. E hó 5-én aztán Ascher István egyetemi gondnok, ki a kultuszminiszteriumba van beosztva, dr. Fölsinger miniszteri tisztviselő kíséretében Kolozsvárra érkezett s átvette az adatokat Litvay alantosaitól. Kihallgatta Litvayt, de ő tagadott mindent, később azonban — a bizonyítékok láttára — bevallotta, hogy az élelmezés körül tényleg visszaéléseket követett el. Nagyszabású panamáról van szó, amivel Litvay évek során át jelentékenyen megkárosította az államot. A bűnös tisztviselő hozzátartozói negyvenöt ezer koronát adták át a miniszteri kiküldöttnek, hogy ez az összeg biztosítékul szolgáljon a később megállapítandó kár fedezetére. Litvay azonnal beadta lemondását, melyet a kultuszminiszter elé terjesztettek.

A Hír kolozsvári tudósítója ma este beszélt Ascher István egyetemi gondnokkal:

— Megerősítem azt, — mondta Ascher — hogy tényleg nagyszabású visszaélésekről van szó. Ma este a gyorsvonattal Budapestre utazom és jelentést teszek a miniszter urnak a fölfedezésről és egyúttal utasítást kérek a teendőkre vonatkozólag. A kegyelmes ur nem ismer tréfát ilyen dologban s azt hiszem, Litvay lemondását nem fogadja el.

A Karolina-kórház élelmezési aktáit különben most nyolc évre visszamenőleg át fogják vizsgálni s akkor dönt a miniszter, hogy bünygi utra terelje-e a dolgot, vagy elfogadja Litvay lemondását.

Aki önmagát gyújtja föl a biztosítási összegért

Zágráb, szeptember 13.

Szenzációs elfogató történt ma a városban, Zágráb egyik legtekintélyesebb gyárosát, Müllert, a téglagyár tulajdonosát letartóztatták. Súlyos gyanuval illetik: az a vád ellene, hogy a gyárát, amely vasárnapról hétfőre virradó éjszaka leégett, maga gyújtotta föl, hogy a biztosítás összegét megkaphassa. A letartóztatást csendőrök végezték és rövid kihallgatás után Müllert átkísérték a törvényszékre. A téglagyár 120.000 koronára volt biztosítva. A letartóztatás óriási fel-tűnést kelt, mert Müller a városban nagy tiszteletnek örvendett és gazdag ember hírében állt. A gyujtogató gyárosnak öt háza van Károlyvárosban és birtoka is van. Állítólag tőzsde-vesztések következtében keveredett olyan adósságokba, amelyekből csak ezen a súlyos áron tudott volna menekülni. A szerencsétlen ember tagadásban van.

Régi bűn

A darabont-üdvözlés átka

Szeged, szeptember 13.

A szegedi ügyvédi kamara választmánya el-len Günther Antal igazságügyminiszter elrendelte a fegyelmi vizsgálatot. A szenzációs eset előzményei a következők: Lányi Bertalan darabont ügyvivőt kinevezése alkalmával a temesvári ügyvédi kamara üdvözölte, amiért dr. Rosenthal Gyula lugosi ügyvéd, a kamara választmányi ülésén hevesen kikelt, sőt hirlapi uton is kifejezte megbotránkozását. A temesvári ügyvédi kamara választmánya e miatt fegyelmi eljárás megindítását javasolta az igazságügyminiszternél, ki ennek megojtására a szegedi ügyvédi kamara választmányát delegálta. A végbement fegyelmi eljárás során a választmány felmentette Rosenthal Gyulát. Ezt a felmentő ítéletet zokn vette a temesvári ügyvédi kamara választmánya és kérelmezte az igazságügyminiszternél, hogy a szegedi ügyvédi kamara választmánya ellen indítsa meg a fegyelmi eljárást. A miniszter e kérelemnek eleget tett és az aradi ügyvédi kamara választmányát delegálta.

Büntet a császári hadsereg

Tizennégy napi egyes!

A civil ne politizáljon

Szeged, szeptember 13.

A nemzeti küzdelem idején a koalíció felszólította a tartalékos katonát, hogy ne fogadják el a törvénytelen kormánytól a gyakorlatra szóló behívót. A szegedi 46-ik közös gyalogezredbe tartozó tartalékosok közül sokan megfogadták ezt a tanácsot s a behívó átvételét megtagadták. Ezek a tadtalékosok az idén szolgálták az az utolsó gyakorlatukat s amikor idejük leteit, tudatták velük, hogy most pedig tizennégy napi egyes büntetést kapnak, mert két év előtt nem vették át a behívójegyet. Az ezredparancsnokság hangsúlyozta, hogy azért büntetik ily szokatlanul súlyosan a tartalékosokat, mert katonának, még ha tartalékos és civilben van is, semmi köze a politikához és minden körülmények között a katonai többségnek tartozik engedelmességgel. Negyvenkét ember maradt így bezárva a fegyvergyakorlat előkészése után. Ezek kivétel nélkül mind családfenntartók, kik megkérték a századosukat, hogy eszközöljön ki az ezredesnél kihallgatást, mert ők be tudják bizonyítani, hogy ártatlanul ítélték el őket, mivel a behívó-cédulákat a polgári halóság nem is kézbesítette nekik. A százados a tartalékosok kérelmét nem teljesítette, kijelentvén, hogy engedelmességet nem protezsál. A tartalékosok kitöltötték a 13 napos fegyvergyakorlatot é smost megkezd-ték a tizennégy napi büntetés letöltését. Igazuk tudatában táviratot intéztek a képviselőház el-nökségéhez, kérve, hogy kenyer nélkül levő családjukra való tekintettel is, a parlament járjon közbe a hadvezetőségél szabadon bocsáttatásuk érdekében.

Szegeden óriási felháborodással fogadták az ezredparancsnokság megokolatlan döntését s leg-közelebbi népgyűlésen akar tiltakozni a polgárság a jogtalan katonai tulkapás ellen.

Léghajón a sarkra

Elindult, de csak négy kilométerre jutott

Berlin, szeptember 13.

A Lokalanzeigernek jelentik a Wellmann-expedíció indulásáról a tromzói Virgo-öbölből: Szeptember 2-án déli 12 órakor szállott föl Wellmann léghajója, amelyben kivüle még ketten voltak. Egy órától délután kettőig köteleken vontatták a léghajót, aztán egy gyorsgőzöson átvitték a Meerenberg-Sundon. Két órákor a ballon felszállt, de alig haladt észak felé egy-két mértföldet, hó-viharba jutott és ellúnt a szemhatárról. Később a parttól négy kilométernyire megtalálták a glecserek közt a léghajót. Sem az utasoknak, sem a gömbnek nem esett baja, csak a kosár sérült meg jelentéktelenül.

Az emberevő orosz grófnő

Az áldozat atyja megbocsát A gyilkos zokog, esküdjözik
Tarnovszka, Komarovszky, Prilukov triója a bécsi Bristolban

Szenzációs lesz a végtárgyalás!

Az orosz bestia, aki egész családokat juttatott tönkre, vagyonokat morzsoltszét ideges ujjai közt, sok szeretői közül az egyiket hideg hullává, a másikat megtört gyilkossá tette, — Tarnovszka, az emberevő grófnő még a bécsi börtönben sem tört meg. Jó színben van, gondosan kiöltözik minden nap és bátran néz a tárgyalás elé.

Két apa

— A HIR tudósítójának távirala. —

Velence, szeptember 13.

Az idősebb Komarovszky gróf, a meggyilkolt orosz mágán atyja tegnap óta Velencében tartózkodik. Azzal hívták ide, hogy a fia még életben van és a sebe nem halálos. A megtört apa a HIR tudósítójának ezeket mondta el:

— Nem gondoltam, nem gondolhatam a legrosszabbra. A fiam erős természetű ember, kiheverte az orosz-japán háború minden veszedelmes fáradságát, azt gondoltam, kiheveri ezeket a lövéseket is. Nem úgy volt. Belehalt a szerelmébe. Bécsbe már kimerülten, kétségbeesve érkeztem, de még reménykedtem. Itt ért a szomorú hír.

A menyasszony

— Bécsben a férjnél levő, ott tartózkodó leányom közölte velem, hogy Tarnovszka telegrafált neki néhány napja, jöjjön oda, mert le akar utazni Velencébe, a vőlegényéhez, de egy Komarovszky menyasszonya nem utazhat egyedül. Már találkoztak és az utrakelésük előtt történt Tarnovszka elfogatása.

Megbocsátok!

— Naumovra, a gyilkosra nem tudok haragudni. Szomszédunk volt a családja, az atyja arrafelé kormányzó volt. Régi, előkelő, vagyonos familia fia. Bele kellett örülnie Tarnovszkába, hogy ezt a tettet végrehajtotta. Ezt az asszonyt, bár beleegyeztem a fiam házasságába, mindig gyűlöltem, utáltam. A barátnői mindig féltékeny hölgyek voltak. Gyanus vendéglőbe, szállodákba járt. A fiam egy bálon ismerte meg. A bál után nagy csokor virágot küldött a fiam neki és úgy látszik, akkor ébredt fel Naumov féltékenysége, aki már régóta szeretője volt Tarnovszkának. Én is azon a bálon láttam először a grófnőt; azóta is csak talán kétszer beszéltem vele, alig ismerem, de azt hiszem, *ördög lakhat benne*. Prilukovról soha semmit sem hallottam, azt hiszem nem lehet nagy szerepe az egész ügyben.

Csak szerelemből

Megérkezett Velencébe az idősebb Naumov is, a gyilkos édesatyja. Rögtön a vizsgálóbíróhoz sietett és engedelmet kért, hogy a fiával beszélhesen. Felhozatták a börtönből a szerencsétlen fiatalembert, aki, mikor meglátta édesatyját, *égnek emelte az ujját és oroszul felkiáltott:*

— *Esküszöm, hogy amit tettem, azt csakis örült szerelemből tettem!*

Erre apa és fiu zokogva egymás nyakába borultak. Az apa egyébként azt állította, hogy a fia a családja körében nyugodtan élt, egyenesen Velencébe utazott és tudomása szerint sohasem volt Bécsben. Nem is tudták odahaza, miért távozott el oly hirtelen.

Naumov maga azt vallotta, hogy Komarovszky gróf egy táviratot küldött Tarnovszkának,

amely oly mértékben felforralt a féltékenységét, hogy elhatározta magát a gyilkosságra. Azóta bebizonyult, hogy ez a sürgöny Prilukov és Tarnovszka hamisítványa volt. Naumov készült a gyilkosságra. Előtte fél üveg whiskeyt ivott meg. A börtönben tökéletesen apatikusan viselkedik, a tekintete merev, éjszakai álmatlanok. A börtönigazgatóság nagyon fél tőle, hogy *öngyilkossá lesz*, ezért folyton őrizteti.

Komarovszki temetése holnap, szombaton lesz.

A bécsi nyomok

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, szeptember 13.

Naumov atyjának előadásával szemközt bizonyos és kétségtelen, hogy Naumov, a szerencsétlen gyilkos hosszabb ideig Bécsben tartózkodott és innen utazott haza Orelbe, majd Velencébe.

Hármasban

A HIR tudósítója kinyomozta, hogy Naumov augusztus végén Bécsben tartózkodott, a Meissl és Schaden-szálló egy II. emeleti szobájában, ahol Tarnovszka többször meglátogatta. Tarnovszka már bevallotta, hogy itt kétezer rubelt adott neki, amelylyel Velencébe utazott. Valószínű azonban, hogy Naumov édesatyja nem tudott fiának bécsi tartózkodásáról.

Augusztus vége felé Tarnovszka grófnő, Komarovszki és Prilukov, mindhárman a Bristol-szállóban laktak. A HIR tudósítója a szálló személyzetétől megtudta, hogy mind a hárman egy napon érkeztek a Bristolba. Komarovszki és Tarnovszka grófnő együtt jöttek egy kocsin, Prilukov külön, mint ha nem is ismerné őket. A gróf a harmadik emeleten a 328. számú szobában vett lakást, a grófnő ugyancsak a harmadik emeleten, de az egész másfelé eső 301. számú szobát bérelte ki. Prilukov először a földszinten lakott, majd amikor megtudta a grófnő szobáját, felköltözött ő is a III. emeletre, a 302-esbe, közvetlenül a grófnő szomszédságába.

A grófnő naponta együtt vacsorázott a szálló éttermében Komarovszki gróffal, este, legkésőbb tízkor, aztán együtt felmentek szobáikba. A gróf a grófnő szobája előtt kezet csókolt neki, amire ez visszavonult és Komarovszki is lefeküdt aludni. Néhány perc múlva azonban lassan, óvatosan kinyílt a grófnő ajtaja, Tarnovszka bekopogott Prilukovhoz, aki már várta. Most aztán mind a ketten nevette, boldogan lesiettek, kocsi szállításra és csak igen későn, sokszor másnap reggel tértek haza. Komarovszki soha, egyetlen napon sem volt tíz óra után szobáján kívül. A gróf egyébként barátságos, de zárkózott természetű ember volt.

A törvényszék előtt

Prilukov és Tarnovszka grófnő, mind a két fővádlott egyébként megnyugodott már. Tarnovszka elegáns öltözetekben jelenik meg a vizsgálóbíró előtt és az egészsége kitünő. A HIR tudósítója ma beszélt Rosenfeld Viktorral, Tarnovszka grófnő védőjével, a legnevesebb bécsi kriminallistával.

— Lényegeset mondani nem tudok, mert az osztrák perrendtartás szerint a védőügyvéd a vizsgálat irataiba csak az eljárás befejezte után tekinthet be. Érkeztem azonban védencemmel és Prilukovval és mondhatom, *ilyen érdekes és bonyolult bűnügygel* még nem volt dolgom. A végtárgyalás igazán szenzációs lesz.

MAYER ADOLF

és tiztagu családja összevész

A HÁZMESTERREL

A házmaster legényeket bérel, késsel, reszelővel lesét rájuk. Mayerék följelentik a házmaster a járásbírósnál, a rendőrségen, az ügyészségen: mind nem használ. A Mayer-család, bár pontosan megfizette a házbert, kénytelen elhurcolkodni hazulról, mert

a pesti házakban a házmaster

AZ ÚR

Elesigázott, beteg, halálsápadt ember állított ma be a szerkesztőségbe. Agyonhajszolt tagjai alig vonszolták, a szeme majd lecsukódott. Ez az ember egy pesti házmaster áldozata. Szerencsétlen sorsát így panaszkolta el:

— Mayer Adolf betűszedő vagyok és tiztagu családommal, a Bezerédj-utca 3. számú házában, egy háromszobás kicsi, de drága lakásban lakunk. Illetőleg már nem is lakunk, hanem védekezünk abban a három szobában, amely néhány napja olyan nekünk, mint egy ostromolt vár. Tovább azonban nem bírjuk, kénytelenek vagyunk feladni a várat.

Az édesanyám elkövette azt a vigyázatlanságot, hogy nem türte a házmasterék arcátlanságát és rendreutasította őket. Azóta akármelyik nő a családomból — négy nővérem van — a lépcsőn föl- vagy lemegy, a legoosmányabb szidalmakat kiáltja utána Finta József házmaster és a felesége. A járásbírósnál már két hónapja panaszt tettünk, de eddig semmi nyoma. Szerdán a 14 éves nővérem elment a polgári iskolába. A lépcsőn a házmasterné ezt kiáltotta utána:

— Itt megy ez az utcai nő (rosszabbat mondott) a szállodába.

Ezt meghallottam és megpofoztam a házmasternéét. Estére, amikor haza akarok menni, látom, hogy a kapu alatt és a pincegádorban botokkal, késekkel, lakatoslegények várnak rám. A házmasterné fivére, lakatoslegény, az vezette őket. Nem mertem hazamenni és a férjes nővéremnél aludtam. Reggel, amikor hazamentem, a házmaster lakásában lesett rám, a házmasterné fivére egy nagy reszelőt dugott a kabátujjába és kiment az utcára, ahol rám várt. A két bátyámat vettem magamhoz, azokkal mentem együtt el, úgy, hogy nem mertek megtámadni. Aznap, esütörtök este azonban már egyikünk sem mehetett haza. Az egyik bátyámat a lesben álló lakatosok, akik mindig megvárták, míg valaki becsönget és a házmasterrel megkérdezték, ez-e az, akit meg kell verni, megtámadták és megkéselték. El kellett menekülnie. Én a VIII. ker. kapitányságtól kértem segítséget, ott azonban csak egy rendőrt adtak mellém, aki hazakisért, hogy a nővéreim ne maradjanak egyedül, védelem nélkül. Ma azonban a házmasterné egész nap nyíltan hirdette:

— A Mayer-családból még ma valaki meghal.

Följelentettem az ügyészségnél életveszélyes fenyegetésért, de a drága lakásunkat, amit pontosan kifizettünk, ott kellett hagynunk. Valamennyien a rokonainnál szétoszolva alszunk, mert nem merünk hazamenni. Uraim, segítsenek rajtunk.

— Kedves Mayer ur — feleltük neki — magán nem segíthetünk. A házmaster ellen nincs orvosság. Hanem, ha parancsolja, a többi szegény pesti lakó vigasztalására és tanúságára, kiírjuk az esetet az ujságba.

És ezt meg is tettük.

Katonai panamák

A főcinkost letartóztatták

A HIR nyomozásának eredménye

A *Hír* leplezte le pár nappal ezelőtt a budapesti katonai irodák nagyszabású visszaéléseit. Széleskörű vizsgálat lett ennek a következtetése s ma börtönbe került a panamák főügynöke, Kemény Izor, akinek a Váci-körút 19., illetve a Lázár-utca 2. száma alatt volt katonai irodája.

Más is panamázik

Amikor *A Hír* tudósítása megjelent a szélahámoskodó vállalatokról, beállított a szerkesztőségbe Kemény Izor. Két urat hozott magával: dr. Füzesséry ügyvédet és Szántó nyugalmazott századost.

— Ártatlan vagyok — hangoztatta előttünk Kemény Izor — és be fogom bizonyítani, hogy megrágalmaztak. A főváros katonai ügyosztályának hivatalnokai dolgoznak ellenem, mert félnék az én erős konkurenciamtól. De majd leleplezem őket.

— Akkor róluk is megírjuk, hogy bűnös üzelmeket követtek el. De előbb be kell bizonyítani.

Főlháborodással tiltakozott a vádak ellen Szántó százados is, az irodavezető, aki egyenruhában jelent meg. Róla tévesen írták, hogy állszázados, mert *tényleg joga van* arra, hogy az uniformist viselje s ő csak egyszerűen alkalmazottja volt Keménynek, de inkorrekt dolgot tudtukkal nem művelt.

Kemény ma csakugyan meg is tette a följelentést a katonai ügyosztály tisztviselői ellen. Dr. Bárczy István polgármesterhez intézett beadványára teli van a legsúlyosabb vádakkal.

Egyik munkatársunk fölkereste ma az ügyosztály vezetőjét, aki így nyilatkozott:

— Igaz, más is panamázik. De nem itt, hanem a többi katonai irodákban, a melyekre ugyancsak sort kerítenek. Ez az ügyosztály, amint *A Hír* nemrég megírta már, *becsületesen szolgálja ki a publikumot*. Hogy Kemény Izor vádjai miatt s miképp hangzanak el, azt megtudhatja a rendőrségen. Tessék csak odamenni. Ezt a Kátót már lecsukták.

A rendőrségen

Nagy sürgést-forgást okozott ma a főkapitányságon a katonai panamák ügye. Kemény Izort beidézték kihallgatásra és Stefkovics fogalmazó hosszú ideig faggatta.

Miután a csalásokat bebizonyítva látta, délen kijelentette Kemény előtt, hogy letartóztatja és átkísérteti az ügyészség fogházába. Egész sereg följelentés alapján fogatosították a szigorú intézkedést.

Az áldozatok egyike a rendőrtisztviselők és detektívek előtt *A Hír* tudósítójának a következőket mondotta:

— *A Hír*-nek köszönhetjük, hogy rájöttünk a Kemény manipulációira. A minap közölt cikk kinyitotta a szemünket és kezdtük látni, amit sokan csak későn tudtak meg — hogy a katonai iroda nem csak a pénzünktől foszt meg, hanem nagy veszedelmebe is dönt bennünket.

Ma délig ezek tettek följelentést Kemény ellen: Pajor Nándor magánhivatalnok, Kálmán Sándor iparos, Náthán Márton kereskedő, Kovács János földműves, Rosenbaum Jakab kereskedő, Lusics Ferenc kocsifényező.

Valamennyien egyformán azt mondják, hogy az irodában fölbitatták őket: ne is vonuljanak be katonákhoz, az iroda majd fölmenteti őket a fegyvergyakorlat, vagy más szolgálat alól összekötöttései nek a segítségével. Persze csinos össze-

get kellett fizetniök, aztán hazaküldték őket. Az iroda olyan benyomást tett a járatanokra, mint-ha a katonaságnak valamely exozitúrája volna. A kapu fölött ez a hangzatos fölírás diszlett:

MINISZTERI ENGEDÉLY ALAPJÁN
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
KATONAÜGYI IRODA.

Odabent századosi uniformisban fogadta őket az irodavezető. Kemény gyanus módon beszerezte a katonakötelesek és póttartalékosok névjegyzékét s elárasztotta őket körleveleivel. A jelentkezőknek fűt-fát ígért. Fölszedte az előleget, aztán folyamodványt adott be az illetők ügyében. Néha sikerült a dolog — ha különben is bárkinek elintézték volna, mert a szabályok megengedték — de a legtöbbet elutasították s roppant kellemetlenségek érték őket.

Az irodavezető ma is megjelent *A Hír* szerkesztőségében s elpanaszolta, hogy Keményt ártatlanul üldözik. A rendőrfogalmazó azért tartóztatta le, mert Kemény izgatottan beszélt, föl volt háborodva és kissé gorbabáskodott. Visszaélés — ugymond — nem történt az irodában, ő legalább egyáltalán nem tud róla.

A vizsgálat még folyik és a többi katonai irodák gazdái is bajba kerülnek.

Orvtámadás Apponyi ellen

Björnson megőrült?

Darabont-információk
a külföldön

Feneketlen hazaárulás

Björnsterne Björnson, a nagy norvég író, akiről mi eddig úgy tudtuk, hogy épelméjű ember, ma egy teljesen zavaros cselekedetével döbrent meg a világot. Björnson a Münchenben ülésező nemzetközi békekongresszus meghívta a tanácskozásaira és Björnson visszautasította a meghívást azzal, hogy *Apponyi* Albert gróffal, Magyarország képviselőjével *nem ül le egyazon asztal mellé*. Ez a válasza.

A főlháborító levél, amely Alestadban kelt, s amelyhez van egy-két szavunk, szószerint való fordításában így hangzik:

Nagy tisztességnek tartom, hogy olyan előkelő társaságba, mint amilyen az önöké, meghívást kaptam; — különösen, hogy a meghívás önöktől indul ki. De tartóztatni kell magam, hogy támadást ne kezdjek, — olyan heveset, amilyent csak tudok, — a nemzetközi béke-gyülekezett ellen, amelynek tagjai a gyűlésen a békét prédikálják, de *odahaza sanyargatják a leigázott népeket, — legalább is: végignézik a sanyargatásokat és nem tillakoznak*. Ha az embernek nem az a célja, hogy minden erejével magát a háborúság szellemét ölje ki, akkor céltalan dolog, sőt egyenesen ártás, a háboru ellen hadakozni s ha nem akarjuk a békét mindjárt magunknál elkezdeni, hanem csak mennél több vértanút keresünk az eszme számára, akkor ne járógassunk nemzetközi gyülekezetekre se és ne tetszelegjünk a béke-apostolok szerepében. Teszem, ha *Apponyi* Albert gróf, Magyarország mostani közoktatásügyi minisztere, *amaz utálatos sanyargatások mellől, amelyekben a tölöket részesíti*, népe megválasztott képviselőjeként egyenesen a béke-gyűlésen teremnek és ott én véletlenül találkozniék vele — — (a következő passzus olyan gorbomba, hogy csak enyhített formájában lehet ki nyomtatni) — — *akkor én mindent megtennék, hogy ez az ember a teremből sürgősen ellávozzék*.

Dátum, aláírás, pecsét, — ezzel Björnson elvégezte a dolgát. És ámulva kérdezzük és velünk az egész világ: mi történt itt? mi történt

Björnsonnal? Fájdalom, sokféle dolog nem történhetett. Vagy megőrült Björnson; vagy rutul és alávalóan besapták. Ez a kettő. Harmadik eset nincs.

Becsapták Björnson. Nagyon ismerős nekünk ez a hang, amely az ő oroszán-torkán keresztül üvölti vádjait a világ felé. Ez az a hang, amely minden magyar ünnepbe durván belerikolt. Ez az a hang, amely zsiros a magyar-áru-lástól. Tőlünk, a magyar határok közül indul ki ez a hang, s a hitelesség látszatával visszaélve, telelarmázza az idegen földet magyar szögyenekkel. Hogy nálunk a nemzetiségeknek vérért veszik. Hogy román, szerb, tót, sváb itt vértanu-életet él. Hogy lenyuzzuk a bőrüket, a jogaikat elsikkasztjuk, s a gyermekeiket elevenen megsütjük. Darabont-pézt egyengeti e hang utját a külföldi sajtóban. Gyűlöli odakint mindenki a magyart, mert piszkos tollak úgy festik le, hogy megmaradt Ázsiának, zokogva ül itt gyász a kultúra, s aki teheti, futvást meneküljön innen, amíg ép a bőre, s amíg ki nem forgattuk mindenéből, a vagyonából, a nyelvéből, az emberi és politikai igazából. Ezek az álnok lelkek reánk uszították Európát. A fölzigatott Európa egy megesalt képviselője szólal meg Björnson levelében. A lényege a mi szégyenünk; amiért idáig szó nélkül megtürtük a rágalmakat. Björnson szégyene csak kissébb. Hogy hitelt adott a rágalmaknak, mielőtt az igaz voltokról meggyőződött volna. Mit mondjunk arról az emberről, aki elég lelkiismeretlen, hogy ok nélkül bevádolja egy egész nemzetet, mikor ez a nemzet csak azért koldus, mert odatartotta a hátát Európának, amikor jöttek a hordák és elsöpréssel fenyegettek. A szabadságért véreztünk mindig, s még most is vérünk. Nekünk akar valaki oktatást adni a jogok respektálásában? Urak, hátrább!

Mi a politikában szemben állunk *Apponyival*. Nekünk szentségeink azok az elvek, amelyek alapján ő is áll, amelyeket azonban e pillanatban — felfüggesztett. Nekünk fáj, hogy Apponyi negyvennyolcas eszméit szögére akasztotta, hivatkozván a kényszerűsége és átmenetileg meghajolt a hatvanhét előtt. Mi hiszünk, hogy belátja majd még ő is és *visszatér*. De bár meg is marad, ha folytatja is tovább ezt a helytelen utat, sőt úgy fordulna valaha, hogy ő követelné a lehangosabban a mai magyar politika folytatását: amivel megvádolja Björnson, az nem vád, az a mi szemünkben sohasem lesz bűn, ezen a ponton mindig maga mellett talál és velünk együtt minden igaz magyart. Hazudik az, aki azt mondja, hogy Apponyi — vagy akárki is itt — sanyargatja a nemzetiségeket. S ha igaz is lenne, ezer példa mutatja, az áruló nemzetiségek nagyon megérdemelték. Sőt. Gyöngédséget látnak, erő, hatalom és szuverén akarat helyett. Magyar az ur a földnek ezen a területén.

Elégtétel Apponyinak

München, szeptember 13.

A békekongresszus és bizottsága elhatározta, hogy a holnapi teljes ülésen *fényes elégtételt fog szolgáltatni gróf Apponyi Albertnek* Björnson támadásával szemben.

München, szeptember 13.

Björnson levele a magyarok és a velük rokonszenvező nemzetek képviselői közt *mély felháborodást keltett*. Annak az indítványnak, amelyet az albizottság a holnapi teljes ülés elé fog terjeszteni, a következő a szövege:

A magyar kormány elrendelte, hogy az állami iskolákban évenként, február 22-én, béke napot üljenek, hogy a tanuló ifjuság szíve megneemesedjék a hazaszeretben és humanizmus nagy érzésében. Ezt a határozatot a magyar kormányon kívül csak az olasz kormány hozta meg. A kongresszus ezért *üdvözli a két kormányt* és reméli, hogy a béke barátainak támogatásával más államok is utánozni fogják a nemes példát.

A határozat körül a nemzetek képviselői fel fognak szólalni és a terv az, hogy *ovációt fognak rendezni gróf Apponyi mellett*.

A tolvaj postakocsis

Beszél a lopásáról, a menyasszonya róla

Jakab Miklós postakocsist, a kérészetű lo-
pás hőst, aki másfél óráig sem élvezhette büne-
nek gyümölcsét, ma újra kihallgatták s a részle-
tesebb vallomást hosszú jegyzőkönyvbe foglalták.
Kiderült ebből, hogy *A Hír* tegnap helyesen is-
mertette a szökecs lefolyását. S a nyomozásból az
is megállapítható, hogy a sokszor kifogásolt bu-
dapesti rendőrség — élén Boda főkapitányval
— igazán derék munkát végzett. Gyorsan, ügye-
sen, föltétlenül elismerésre méltóan bogozta ki az
ügy szálait.

Büntett — dacból

Jakab, aki 22 éves, udvarhelymegyei szüle-
tesű legény, így kezdte el az érdekes vallomást.

— Nemrég kerültem a postához. A szolgál-
tot nem szerettem és sokszor el akartam menni.
De a fölmondásomat nem fogadták el. Nyolc
napja beteg jelentettem s úgy számítottam,
hogy többet vissza se megyek. De a szerződés
miatt követelték, hogy térjek vissza. Végre is föl-
tettem magamban, hogy olyat csináljak, amért
biztosan mindjárt elbocsátanak. Így szántam rá
magamat a lopásra.

A csábító alkalom

— Tegnap megtaláltam a jó alkalmat. Reg-
geltől délutánig Budán jártam a kocsin. A bak
alatt volt már a polgári ruha, amelyben szokni
akartam. Délután hazafelé igyekeztem. A Nádor-
utcai posta előtt talákoztam *Bálint* postakocsis-
sal. Addig beszéltem neki, amíg rá nem állott,
hogy cseréljünk. Így hamarabb szabadult a szolgál-
gálatból. Éppen kijött egy tiszt egy csomó levél-
lel meg pénzeszsákkal, kérdezte, hogy melyik ko-
csira tegye. Mondtam, hogy az enyémre. Aztán
mentünk a Szabadság-térre, a másik hivatalba.
Alig ment be a kísérem, én közibe csaptam a pe-
lónak, oszt elhajtottam nagysebessé.

Kifosztja a kocsit

— A Lánchídon át egyenest a Budafoki-utra
siettem. Ott átöltöztem ciblibé. Aztán az elha-
gyott helyen kinyitottam a pénzeszsákokat s a pénzt
zsebre gyömöszöltem. A pénzesleveleket a kabát-
zsebbe. Mély zsebet csináltattam. Aztán kifogtam

a lovat és elváltattam a kelenföldi pályaudvar
felé. Utközben találkoztam egy emberrel. Most
hallom, Bunt József szerelő volt. Eszembe jutott,
hogy feltűnik, ha lovon gyüvök a vasúthoz. Hát
adtam pár koronát az embernek, hogy vigye be
a lovat a Német-utcába a telepre. Aztán gyalog
mentem tovább. A vasuton megváltottam Bécsbe
egy III. osztályos jegyet és félrehúzódtam az in-
dulásig.

Az elfogatás

— Nemsokára rajtam ütött a rendőr. Azt
mongyák, Rajcsányi Pista. Sajnálom, jóképű ma-
gyar. Aszondta, igazoljam magam. Mondok, Kiss
János a nevem, de nem hitte. Mingyár megku-
tatott és előkerült a pénz. Hát nem tagadtam,
mer én komisz betyár nem vagyok.

Ma már biztos, hogy az egész hiányzó összeg
megkerült.

A menyasszonytól

Említettük tegnap, hogy Jakab Miklós vő-
legény volt és valószínű, hogy a házasság miatt
akart a sok pénzre szert tenni.

Jakab legutóbb a Vig-utca 18. száma alatt
lakott Preschnig Ernőnél, akinek Mária nevű
hugát akarta feleségül venni. Éppen holnapra
volt kitűzve az eljegyzés napja.

A Nap egyik munkatársa fölkereste ma dél-
előtt az árván maradt menyasszonyt és felettébb
érdekes beszélgetést folytatott vele. A finom, hal-
vány arcú, szépszemű leány, — aki nem közönsé-
ges teremtés, — így nyilatkozott:

— Én ugyan nem nagyon sajnálom az ese-
tet, mert Jakab Miklós nem az én szívem szerint
való férfi volt. Jobban örülök, hogy közbejött a
dolog, legalább nem köt a szavam s nem leszek a
felesége. Jakab Miklóst ezelőtt öt hónappal is-
mertem meg. Elmondta, hogy nem közönséges
családból származik, a nagyanyja Erdélyben ta-
nító volt és hater forintosot hagyott rá, mely
összeget fölveheti, ha nagykoru lesz. Ez már
aztán imponált. Egy postakocsis, akire hater
forint örökség vár, ez már valami! Én nem sze-
rettem, de kezdtem rá jó szemmel nézni, mert
különb is jó családból származik, két bátyja
rendőr Budapesten. Egyiket *Benedeknek* hívják
és jelenleg a Közvágóhid mellett teljesít szolgál-
latot. A fiu gyakran panaszkodott, hogy unja a
postakocsismesterséget. Rossz élete van a posta-
kocsisnak. Elhatározta, hogy otthagyja a szolgál-
latot, de azután a felső erzsáknak engedett és öt
nap előtt újra visszatért a postához. Biztos va-
gyok benne, hogy csak gyűlöletből és haragból
követte el ezt a tettét, hogy a postának kárt
okozzon.

A fiatal tolvajt ma délután átkísérték az
ügyészség fogházába. Állítólagos büntársait még
nyomozzák.

A drágaság áldozatai

Öngyilkosság, örület, nyomor

A kenyér- és lakásuzsora, az általános drá-
gaság járványszerűen szedi áldozatait a fővárosban.
Ma egész sereg áldozatról számolhatunk be, akik-
ről kétségtelenül megállapítható, hogy a nyomor-
úság kergette őket szörnyű bajba. Nem tudták
kivárni a bölcs hatósági intézkedések végét. Talán
az unokáik megérik.

Szedlacsek Mihály villamosvasuti kalauz ma
délután a Lánchid mellett a rakodópartról bele-
ugrott a Dunába. Nyomtalanul eltűnt a vízben.
Hátrahagyott levele a következőket tartalmazza:

— Két hete nem ettünk húst. Már lóhúsrá
se telik, mindent elvisz a többi sok fontos
kiadás. Kivált a labkér. Nem bírom ki tovább,
nem nézhetem a családom kinlódását. Talán
most megszánnák őket. Kérem a jószívű em-
bereket.

*

Özvegy *Müller* Jánosné magánzónó ma dél-
előtt erős lúgkoldatot ivott az Erdélyi-utca 9.
száma alatt. Haldokolt, amikor a mentők a Ró-
kus-kórházba vitték. Tették elkövetése előtt
levelet írt, amelyben a többi közt ezt mondja:

— Elviselhetetlen már a nyomorúságom.
Ötvennyolc éves koromban oda jutottam, hogy
éhen veszek, ha meg nem ölöm magamat. Nem
lehet kitartani ebben a drágaságban. A szegény-
házba nem vesznek föl, most már így kell tenni.

*

A Royal-szálló külső kapujára fölmaszott
tegnap egy Ádám-kosztümös ifju és jajveszékálni
kezdett. Valami *Róza* nevű leányt emlegetett és
buzgón dikciózott az odagyűlő tömeg előtt. Egy
rendőr bekísérte a főkapitányságra, ahol a követ-
kező levelet találták nála:

Budapest a világ legnagyobb uzsorása.
Minden méregdrága. A lakás, a tej, a szén. A
szücsök éhen vesznek. Itt még *Dárius* kincsét
is megeszi az ember. De október 10-én általános
munkaszünet lesz s jó a forradalom.

A fiatalemberről megállapították, hogy *Nagy*
Gyula szücssegéd s közveszedelmes elmebeteg. Ki-
vítették a lipótnezei tébolydába.

*

A VILLAMOS

REGÉNY

A HIR számára írta:

BRÓDY SÁNDOR

(Idegennyelvre átültetni tilos) — (14)

V.

Éva meggyönt és délelőtt elment Bu-
dára, hogy megfürödjék, de alaposan. Órá-
kig maradt a vízben és amikor szédült fej-
fel, egészen elgyengülve kilépett a medencé-
ből, úgy érezte, hogy lelkileg-testileg meg-
tisztult és mintha a föld méhéből a tisztát-
lan emberek kedvéért fölbuzgó meleg víz
minden bűnét, egész elmúlt életét lemosta
volna. Így ment a nászra. Azaz előbb csak
a házassági frigy köttetett meg, sok nehé-
ség után, de annak rendje és módja szerint,
a nemzetiszin szalagos, közömbös hivatal-
nok előtt. Sok munkásember, jórészt még
csak nem is szavazók, esküdtek ezen a ba-
rátságos vasárnapon, az állam János János-
sékkel nem igen bibelődhetett. A tisztviselő
ledarálta a formát és a legnagyobb dolog
rendben volt. Mint vendég csak Rozál, a
cseléd volt jelen az esküvőn és mint az egy-
házpolitikai reformok őszinte ellensége, bé-
kétlenkedett, hogy ilyen rövid ideig tartott

és még csak egyet se rihatott. Pedig ugyan-
csak sajnálta a menyasszonyt, akinek még
csak koszorúja sincs. Mint tanu egy pincér
és egy villamos-konduktor jelentek meg. A
pincér, a kis Jani, a keshedt, a szöke aláza-
tosság-maga, az isten is arra teremtette,
hogy jövő-menő idegen embereket kiszol-
gáljon. De a magánéletben ur volt, mint a
hogy ezeknek a szegény pincéreknek na-
gyobb része különb ur, mint akiket kiszol-
gálnak. A kis Jani lakótársa volt Jánosnak,
de mivel nappal mindig aludt, bár egy éve
voltak együtt, alig beszéltek egymással
négyezer-ötször. Egy huszforintos bokré-
tát, olyant, amilyent opera-énekesnőknek
szokás küldeni, küldött a menyasszonynak
a kis Jani . . . Az Éva részéről a gyámja
volt jelen, mivel a törvény nem sajnálja és
rendel gyámot az árváknak. A gyám „viz-
vezeték-készítő és bádogos“, aki emberem-
lékezet óta nem látott bádogot és talán a
mióta megfüröszötték, nem látott vizet,
kissé öregecske volt már és nem ismerte a
mai formákat. Minduntalan belebeszél a
hivatalos eljárásba és Éva nagyon meg-
bánta, hogy — a nagyobb tisztesség kedvé-
ért — ezt az embert kiváltotta a zálogház-
ból. Még a kalapja, — a mi ritka eset, —
még a lábbelije, a nadrágja és a nadrágtar-
tója is el volt zálogosítva az öregnek és
gyámleánya segítsége nélkül csak meztele-
nül jöhetett volna el az esküvőre, amely —

ugy volt meggyőződve — csak miatta, általa
és érte történhetik meg.

A János testvére nem volt jelen és nem
jöttek el szülei sem, de nem a messaliance
miatt, amelyet a fiuk ime megkötött, hanem
mert kéthónapi tanítói fizetésükbe került
volna ez az egy utazás, az egyetlen nap.
Mindez nyomta valamelyest az új párt, de
azért vidáman és gyorsan szaladtak le az
anyakönyvi hivatalból és az új asszony
észre se vette, hogy a régi életéből két régi
alak várja a kapuban. Az egyik a nénye, aki
eladta, de az árából ime nem gazdagodott
meg; a tél kezdetén egy világos battiszt-
bluzban fagyoskodott. Még szalmakalap
volt rajta és az egész megjelenése rettenetes
bélyege a divatból kiment utcai nőknek, a
kik a kaszányák közelében telepednek.
Oda, ahol a férfiak nem válogatóság, olyan
fiatalok.

A szerencsétlen teremtés, a rendőrök-
től való örök rettegésében, nem mert föl-
menni a terembe és piszkosfehér keztyűs
kezét a kapuban nyújtotta az asszony elé:

— Gratulálok! rikácsolta nevetve, de
meghatva.

Éva elfogadta az üdvözlést, de szemét
lesütötte és tovább ment. Egy pár lépéssel
tovább az öcsce fogta el, az alkoholtól oly
kövér és élemedett, hogy az új asszony aty-
jának is bevált volna. Ezzel is kezelték, sőt
csókolóztak is, aztán hamar haza,

Miskovics Mihályné, született Virág Ilona, egy derék iparos felesége is inséges helyzetben volt a családjával. Nem telt konyhás lakásra, rendez tüzelyre s gyorsforralón csinálta az ételt. A Szegeci-utca 2. száma alatt tegnap fölborult a masina és a szerencsétlen asszony ruhája tüzet fogott.

Miskovicsné leánya, Mariska és anyja, a hatvanegyes Virág Istvánné segítségére siettek, de összeestek mind a hárman, amire a tüzet sikerült eloltani. A Rókusba szállították őket.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ * ZENE * KÉP * KÖNYV

* Kúry Klára századik fellépése. Ma este századszor énekelte Kúry Klára *A vig özvegy* címszerepét. Az ünnepi estére virággal ékesítették fel a színházat, amelynek tagjai már előadás előtt ünnepezték Kúry Klárát, akinek a színház a szezon páratlan sikerét köszönhetette. Aztán felgördült a függöny és az előadás során döngő tapsvihar köszöntötte a művésznőt, akinek gyönyörű énekével, finom és megragadó játékkal nem tudott betelni a közönség. Felvonásvégeken elárastották koszorúkkal, csokrokkal Kúry Klárát, aki Glavári Hanna szerepében ragyogó művészi pályája egyik legnagyobb sikerét aratta.

* Jön! Már-már diplomáciai jegyzékváltás támadt abból, hogy jön-e Caruso Budapestre és ha jön, mikor jön? Ezt a fontos és életbevágó kérdést eldönti ma este a kormányfólatokban megőregedett *Budapesti Tudósító*, mely jelenti, hogy Caruso ez évi európa-amerikai körutját Budapesten kezdi meg; a művész e hó 30-án érkezik a magyar fővárosba, október elsején részt vesz a próbákban és másnap az *Aida*-ban Radameszt énekl. Caruso október harmadikán utazik Bécsbe.

* Shakespeare. Az Uránia Színház most bemutatott darabja, a Shakespeare, szép sikert hozott a színháznak és a szerzőnek, ifj. Hegedűs Sándornak. A második előadás is telt ház gyönyörködött a sok kitűnő képben és az érdekes szövegben, amely érdemes munkája a fiatal írónak.

Oh haza, oh otthon! Be gyönyörű is vagy! A százötven forintos ebédlő, amely hálószoja is egyben: milyen fényes, polittoros, még a friss szaga is jó és a szaga is a miénk. A fája, amiből készítettek, nekünk nőtt az erdőben. És a kék vajdlingok a kis konyhában, a nagy szegen lógók. Az új fazekak, az új teknő, milyen kedvesek. Még friss mindez, a fa ereszkedik, a furnir pattog, zörög mindez, beszélget:

— Mind, mind a tietek vagyunk!

Soha meg nem nővünk, örökké gyerekek maradunk mi emberek és százszor gyerekek az asszony: jobban örül az otthona butorainak, mint amilyen szerelmesen szereti játékát a gyerek! Éva szerette volna, ha holmijainak minden kis részét megcsókolhatta volna. De ott volt az ura szája és az úgy égett, mint még soha.

Az asszony elfeledte, hogy honnan és miből került ez az otthon, a férfi pedig nem tudta. Oly becsületesen boldogok voltak, mint egy olyan új pár, akinek szorgalmas és erkölcsös szülők vetették meg még az ágyat is. A régi árnyak épp úgy nem mutatkoztak, mint a hogy nem jelent meg árnyéka a szegény néhai libának, amelynek a pelyhével volt megtömve a nyugvópárnájuk. Nem aludtak ez éjszakán. Ugy érezték, hogy ez nem illik. És jobb is volt így.

(Folytatása holnap.)

* Királysínház. A jövő szerdán megint műsorra tüzi a Királysínház Verő György Göre Gábor Budapestön című revüjét. *Lia* szerepét Fedák Sári játssza.

TÖRVÉNY ELŐTT

Tizezer korona és szabad szökés

A Zeysig pör során ennyit ígért Rudnay és Bérczi Zsigárdnak, ha Bánffy ellen vall. Sajtópör lett a do ogból. Az esküdtbiróság előtt minden kiderül

Amikor még Rudnay Béla volt a rendőrség főkapitánya és az ő mindenható porkolábjá, a közben öngyilkossá lett Bérczi Béla, egy furfangos kis röpirat ejtette lázba a politikai világot. A röpirat szerzője Zeysig álnév alatt a Hohenzollernek akarta a magyar trónra ültetni s ebből nagy politikai kavardás támadt. A darabont kormány Rudnay és Bérczi segítségével mindenáron Bánffy Dezsőt akarta politikailag lehetetlenné tenni. Nem riadtak vissza semmiféle eszköztől, hogy céljukat elérjék. Tizezer koronát és szabad szökést helyeztek kilátásba a fogva levő Zsigárdnak, ha azt vallja, hogy Bánffy bujtotta őt fel a röpirat megírására. Ezt a szenzációs fordulatát az ügynek annak idején a Nap pattantotta ki először s másnap hasábos tudósításokat közöltek róla az összes európai lapok. Rudnayról és Bércziről a legélesebb támadások kapcsán az összes újságok leszedték a keresztvizet. A két jeles rendőrszeni felhatalmazta az ügyészséget, hogy az összes támadó lapok közül, egyedül az Egyetértés ellen indítson rágalmozási pört.

Közben a darabontok Rudnayval együtt kipszultak a közéletből. Az ügyészség azonban a már elvállalt vádat nem ejtette el s hiába szeretne Rudnay a sajtópör elől menekülni, az ügy esküdtbiróság elé kerül. A vádtanács ma a tudósítás szerzőjét, Lukács Gusztávot, vád alá helyezte, aki igazságot lebonnyolítására felvonultatja összes tanuit a nemsokára megtartandó főtárgyalásra.

* Háromszázézerkoronás bukás. Fényes divatú üzlet nyílt öt évvel ezelőtt a Kerepesi-úton. Az üzlettulajdonos Neumann Fülöp nemsokára társul vette magához Weisz Bélát és Rosenberg Edét s az új cég elkezdett nagyban dolgozni. A könyveket meghamisították s a nagymennyiségű hitelbe rendelt árut zálogházba hordták. Így azután nem csoda, hogy a társas üzlet csődbe került s a cégtársak ellen csalárd bukás büntette címén megindult a bünyvizsgálat. A nyomozás során kiderült, hogy a 299.000 korona adóssággal szemben a hitelezők aig kapták meg tíz százalékát követelésüknek. Az ügyészség vádirata ellen a védők dr. Keszits Antal és ifj. dr. Székely Dezső kifogásokat adtak be. A vádtanács a kifogásoknak helyt adott és elrendelte az üzleti könyvek nyilvánvaló átvizsgálását.

* Hitvesgyilkos férj. Lincz György Erzsébetfalvai kömives egy szép napon rájött arra a kellemetlen igazságra, hogy kikapós asszony a felesége. A férj kurta processzust csinált és jól elverte a hűtlen menyecskét. Ez azután megszökött az urától s továbbra is vigan élte a világát. A férj többször kérte, hogy térjen vissza, de az asszony erről hallani sem akart. Április 26-án Lincz György elment feleségéhez és újból kérelmi kezdte.

— Látod, én megbocsájtottam. Felejtük el ami történt. Csókolj meg... — mondta neki.

Az asszony feleletképp ellökte magától az urát, aki revolvert rántott és sziven lötte élete párját. Linczet letartóztatták s ma tárgyalta ügyét a pestvidéki esküdtbiróság. A vádlott — akit dr. Kisfalvi Rezső véd — töredelmesen beismer mindent. A tárgyalást holnap folytatják.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatözsde I. Készáru-üzlet

Változatlan áron elkelt 28.000 m. buza. — Egyéb termények csendes forgalom mellett változatlanok maradtak.

Eladatott:

Ó-buza. Tiszavidéki: 200 mm. 81.5 k. 23.80 korona.

Bácskai: 1400 mm. 76 k. 22.70 K.

Fehérmegyei: 300 mm. 79 k. 23.10 K., 200 mm. 78 k. 23.05 K., 400 mm. 78 k. 23.05 K., 100 mm. 78 k. 22.80 K., 600 mm. 77 k. 22.80 K., 300 mm. 76 k. 21.60 K. üszkös.

Felsőmagyarországi: 150 mm. 79 k. 23.10 K., 150 mm. 79 k. 22.30 K. üszkös, 300 mm. 77 k. 22.70 K., 500 mm. 76.5 k. 22.70 K., 100 mm. 76 k. 22.60 K.

D.-Pentelei: 1600 mm. 76.5 k. 22.90 K.

Hartai: 2290 mm. 78 k. 23.40 K.

Mind három hónapra.

Rozs: 200 mm. 38.95 K., 100 mm. 18.95 K., 200 mm. 18.90 K., 100 mm. 18.80 K., 200 mm. 18.80 K., 600 mm. 18.80 K., 150 mm. 18.80 K., 500 mm. 18.80 K., 100 mm. 18.75 K., 150 mm. 18.45 K.

Készpénzfizetés mellett.

II. Határidő-üzlet.

Irányzat tartott.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1907) 22.28—22.96—22.94

Áprilisi buza (1908) 23.94—24.04—23.32

Októberi rozs 19.42—19.46—19.46

Áprilisi rozs (1908) 20.42—20.46—20.46

Októberi zab 16.34—16.38—16.34

Áprilisi zab (1908) 17.12—

Májusi tengeri (1908) 13.94—14.02—13.94

Szeptemberi tengeri ————

Déli 1 órákor zárulnak.

Októberi buza (1907) 22.94—22.96

Áprilisi buza (1908) 23.92—23.94

Októberi rozs 19.46—19.48

Áprilisi rozs (1908) 20.46—20.48

Októberi zab 16.34—16.36

Májusi tengeri (1907) 13.94—13.96

Szeptemberi tengeri (1907) ————

Gabonaforgalom

1907. szeptember 11-től szeptember 12-ig.

Buza	Erkezett	Elszállított
Buza	42392	14537
Rozs	7481	1209
Árpa	3763	2850
Zab	5326	19799
Tengeri	1005	1107
Liszt	1292	11675
Korpa	—	1537

A budapesti értéktözsde

Szilárd külföldi jegyzések, valamint a ki-egyezési tárgyalásokról elterjedt kedvező hírek folytán a mai tözsde szilárd irányzattal nyílt meg és habár nyereséglebonyolítások folytán délben az árfolyamok némileg gyengültek, az alapirányzat továbbra is szilárd maradt. Az érdeklődés homlokterében ma is a két hitelrészvény állott, jóllehet, hogy árfolyamuk a mai tözsden egyenlegképpen nem mutat javulást. A helyi piac csendes, de tartott. A mai medio-ellátás változatlan kamatláb mellett nyert gyors és sima elintézését.

Előtözsde:

Helyi és bécsi vásárlásokra szilárd.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 640.75—643.—. Magyar hitelrészvény 748.50—750.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 480.—479.50. Magyar jelzálogbank 446.—444.—. Rimamurányi vasművek 542.50—544.50. Közúti vasút 534.50. Városi vasút 276.50. Osztrák-magyar államvasút 665.25—666.25. Déli vasút 158. Koronajáradék határidőre 92.55. Hazai bank 280.

Déli tözsde:

Nyereséglebonyolításokra gyengült.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 640.50—639.—. Magyar hitelrészvény 749.—746.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 479.—477.—. Magyar jelzálogbank 443.—. Rimamurányi vasművek 543.—544.50. Városi vasút 274.50—276.—. Osztrák-magyar államv. 663.75—664.—. Koronajáradék határidőre 92.52½. Hazai sorsjegy 107.50. Hazai bank 279.—279.25. Erzsébetvárosi takarékpénztár 200.—. Hazai takarékpénztár 18.400—18.450. Ganz-gyár 2700.—korona.

Bécsi gabonatözsde

Buza nyugodt. Rozs tartott. Árpa szilárd. Tengeri ártartó. Zab szilárdabb. Az idő szép.

SZINHÁZAK

Szombat, 1907. szeptember 14-én.

MEMZETI SZINHÁZ.

Mary Ann.

Vígjáték 3 felvonásban.
Kezdetre 7 órákor.

MAGYAR SZINHÁZ

A vig özvegy.

Operett 3 felvonásban.
Kezdetre 7 1/2 órákor.

VIGSZINHÁZ.

Bernát

Zenes bohóság 3 felvonásban.
Kezdetre fél 8 órákor

KIRÁLY SZINHÁZ.

A vig Nibelungok

Operett 3 felvonásban.
Kezdetre 1/8 órákor

Fővárosi Nyári Színkör.

Faust.

Opera 3 felvonásban.
Kezdetre 7 1/2 órákor.
Városi nyári színkör.

Bolondok.

Énekes bohózati 3 felvonásban.
Kezdetre 1/8 órákor.

URANIA SZINHÁZ.

Zárva.

Kezdetre 7 1/2 órákor.

APOLLÓ-SZINHÁZ.

Telefon 68-30.

Pan-Amerikai kiállítás Buffalóban. — Áldozat az édesanyáért. — Örökéletű macska. — Nászat a Niaga ához. — Egy amerikai város látványosságai.

Hadihajó vízrebocsátása

A palack bányászása és feldolgozása ipari célokra.
Kezdetre fél 6 órákor.

HA ÖNNEK FÉRFI ÉS GYERMEK RUHÁRA SZÜKSÉGE VAN, SZOLID, MEGBIZHATÓ KISZOLGÁLTÁSRA REFLEKTÁL, KÉRJE A LEGUJABB ŐSZI-TÉLI ÁRJEGYZÉKET

NEUMANN M.

CSÁSZ. ÉSKIR. UDV. SZÁLLÍTÓTÓL.
BUDAPEST, IV. MUZEUM KÖRÜT 1-3. SZ. A.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: LEITNER és KELETI. Rendező: ROTT SÁNDOR
UJDONSÁG! Az előadás kezdete fél 9 órákor. UJDONSÁG! 11 órákor. Ma és mindennap 11 órákor.

„Die lästige Wittwe“

Bohózati 1 felvonásban. Irta: SATYR.
Ezt megelőzi fél 10 órákor.

A képviselő úr

Bohózati. Irta: KORTES.

Továbbá: Trebitsch Nándor, Werner Manó és Baura Emil urak új szóló számaikkal.

Nappali pénztár délelőtt 9-11-ig és délután 3-6-ig. — Az I. emeleti CASINO DE PARIS megnyitott. Kezdetre fél 12 órákor, többek közt a 7 híres Postillonok, valamint angol és francia külföldiességek fellépte.

Ma este

NYÁRI RUDI

és teljes zenekarának első budapesti fellépése az **Aréna-kávéházban** Aréna-ut és Damjanich-utca sarok. **Hamburger Adolf**

Művészies kidolgozásu, valóban jó és tartós fényképek, NAGYÍTÁSOK és FESTMÉNYEK készülnék

RIVOLI MŰTERMÉBEN

LIFT. RÁKÓCZI-UT 30. SZ. Telefon. Mint külföldiességek készülnék: minden kis és régi kép után ékzerbe való olajfestésű kristály és porcellánba égetett képek, ugyancsak másolatok selyemre, bársonyra, fára stb. 29712

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás.

Budapesti, IV., Károly-körút 24. szám, I. em. Lift.

Gyógytényezők: Elektromágneses gyógyítás. Röntgen-sugarakkal való kezelés. Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvasztatio). Kék fényvel való kezelés. Villamos hő- és fényfürdők. Villamos masszázs. Galván, Farad- és Franklin árammal való kezelés. Villamos és szénsavas fürdők.

Főbb javallatok: Általános idegesség (neurasthenia, hysteria). Álmatlanság. Műdészek (Paralysis). Idegfájdalmak (Neuralgiák, Ischias). Szívbetegségek. Kőszvény és csusz (Rheuma, ízületi és csontbajok). Székrekedés. Anyagcsere bajok (elhízás). Bőrbajok, hajbetegségek (hajhullás, kopaszság, bőrvizskoteg). Aranyeres csomók.

¶ Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. ¶ Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus.

18 forinttól mérték után készülnék a legelőcsébb férfi-ölönyt, téllkabátot, felöltőt francia-, angol- és hazai szabóktól. 28 forinttól szalon, Fereao József, frakk- és zakettöltényt a legújabb krep- vagy himalaja-szővevényből. Budapesti évi lakóknak kedvezményes évi részletekre is. 4 éltény készpénz rendelésnél szabásunkat nagy mintagyűjteményvel vidékre is küldjük.

GROSSMANN B. és TÁRSA Budapest, Nagydiófa-u. 3.

Nagyságos Asszonyom!

Van szerencsém szives figyelmét felhívni Budapestnek legnagyobb üveg, porcellán, zománc-edény, konyha-berendezés, dísz és nászajándék tárgyak óriási gyári raktáramra, hol a legjobb minőségű áruk meglepő olcsó gyári árában, sőt azon alól is kaphatók, mivel vásárlásaimat a legnagyobb gyárakban személyesen teszem meg és évente 20-30 vagon árut veszek partiba, tetemes áron alól is, amit szintén olcsón adok el. Ezen követett elvnek köszönhetem, hogy üzletemet naponta több száz vevő keresi fel és számtalan vidéki megrendelést kapok, azért kérem Nagyságodat saját érdekeiben is, semmi szín alatt ne mulassza el üzletem megtekintését, vagy egy próba megrendelést tenni.

Kitünő tisztelettel

Takács Ferenc
Baross-tér 5. szám.
(Rákóczi-ut végén.)

Bámulatos áramim:

- 6 szem. fehér porcellán ebédlő készlet .. frt 2.75
- 6 szem. „ „ préselt rococo „ „ „ frt 3.50
- 6 szem. színes aranytal „ „ „ csak frt 5.95
- 6 szem. színes aranytal rococo stílusban .. frt 6.95
- 12 szem. aranytal rococo stílusban 52 drb .. frt 14.—
- 12 szem. „ „ „ 84 drb .. frt 25.—
- 6 szem. kávév. teás készlet festett és arany. frt 3.—
- 6 szem. „ „ „ rococo stílusban frt 3.50
- 1 teljes angol mosdó készlet .. frt 3.—
- 1 nagy „ „ „ frt 5.—
- porcellán tányérok 4, 6 és 8 krajcár.
- vizes vagy boros pohár 5 és 6 krajcár.
- 12 darab zománc edény .. frt 2.50
- 1 asztali lámpa golyóval .. frt 1.—
- 1 nagy díszes tulipánnal .. frt 2.50
- Függő lámpák óriási választékban 4 forinttól feljebb.
- 6 személyes asztali üveg készlet nagyon finoman csiszolva és gravírozva csak .. frt 4.95

Ingyen pakolás! **Ingyen láda!**
Ingyen egy függő konyha-méreg!

LEGSZÉBB.....LEGJOBB.....LEOLCSÓBÁ

PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Összeállítható vasúgy kivételű 8 matracosól 10 frt. **Bodronyigbetétek méret szerint 5 fttől feljebb.**

GICHNER JÁNOS
ágyonmű, réz- és vasbútor-gyáros, szőnyeg, függöny, pokroc, terítő stb. nagy választékban.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 20
GYÁR: Kertész-utca 7. és 9.

Árjegyzéket bárki nek ingyen és bérmentve küldök. **Meg nem felelő árut kicserélem vagy a pénzt visszazadom.**

Rolleták darabja 1 frt
50 kr.-től feljebb.

30 korona

Finom szövettől dívatos férföltöny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben. Hazai Versenyszabóság Budapest, VII., Thököly- (Csempő)-ut 3. szám I. em. — Vidékre minták bérmentve.

Mitesser és zsiros arcibőr
rövid idő alatt megszüntethető a hírneves kolozsvári **Borax-ezappan** használata által. Orvosiilag ajánlva. 1 darab ára 70 fillér, 3 drb ára 2 korona.

Főraktár: **MAITHÉNYI BÉLA** droguistándál Budapest, IX., Vámház-körút 15.

Gramofonokat fonográfokat

legjobb és legújabb kivitelben, gyári árában, előnyös részletfizetésre is szállít

Waldmann Gyula
hangszeresztálya
Budapest, VIII. Rákóczi-ut 46. és 47.

fonográfok 7 K-tól 150 K-ig.
gramofonok 40 K-tól 300 „
képes árjegyzék ingyen.

Legújabb felvételi lemezek és hengerek nagy választékban. Javítások elfogadhatnak.

APRÓ

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jel-
lő alatt küldenek a kiadóhivatalba,
ne tessék eredeti okiratokat mellékelni,
mert értük semmiféle felelősséget
nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket,
melyeket az apróhirdetés megjelenésé-
től számított négy hét alatt címzett-
jük el nem visz, a kiadóhivatal meg-
semmisíti.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Apróhirdetéseket

központi irodákban s ere-
deti nyugta mellett még a
következő főkönyvekben lehet
földelni:

I. kerület.

Vár Polatschek Lajos do-
hányárudája, Stark Ferenc
könyv- és zeneműkereske-
dése, I. ker., Krisztina-tér 7.
Döbrentei-tér 5., özv. Ilsvai
Józsefné tudósító és hirdetési
iroda.

II. kerület.

Fő-utca 2. sz., Toldi Lajos
könyvkereskedése.

IV. kerület.

Kálvin-tér 2., Engelmann
M. gyorsrajtóműködő, Pap-
növelde-utca 3., Stark Nánor-
dor könyvkereskedése. Vá-
már-körút 14., Györi Vilmos
dohánytözsége, Keckeméti-
utca 14., Szántó Mór dohány-
tözsége, Egyetem-tér 5., özv.
Schneider Imréné dohány-
tözsége, Ferenciek-tere 9.,
Szénásv Béla papirkereske-
dése, Párisi-utca 7., Tusák
Józsefné dohánytözsége, Pe-
tőfi-tér 3., Nemetsék A. J. új-
ságárudája, Vámbácz-körút 6.,
Jörg Luja dohánytözsége.

V. kerület.

Erzsébet-tér 18., Klein Armin
dohánytözsége, Lipót-körút
26., Grosz Etel dohánytözsé-
ge, Lipót-körút 8., Schödl
Gyula dohánytözsége és posta-
gyűjtőhely, Dorottya-utca 13.,
Weil Vilmos dohánytözsége,
Szabadság-tér, Tözsdepalota,
Fárad-utca 5., dohánytözsége,
Nádor-utca 26., dohánytözsége,
Marokkói-utca 2. sz., Földes
Arminné.

VI. kerület.

Teréz-körút 54., Breuer nővé-
rek dohánytözsége, An-
drásy-ut 48., Rohonci Ilona
dohánytözsége, Andrásy-ut
38., Berkovits Nándor do-
hánytözsége, Szerocson-utca
1., Spielmann Mária dohány-
tözsége, Teréz-körút 2. sz.,
Zala M. zeneműkereskedése,
Andrásy-ut 4., Zipsér és
König zeneműkereskedése,
Andrásy-ut 50., özv. Reisz
J.-né dohánytözsége, Váci-
körút 65. sz., özv. Bieuer Ar-
minné, Andrásy-ut 26., özv.
Steiner Ignác dohánytözsé-
ge, Teréz-körút 30., Prá-
ger Cecilia dohánytözsége,
Szondy-utca 17. sz., Weiltz
Jenny dohánytözsége.

VII. kerület.

Aréna-ut 44., Gang Adolf pa-
pirkereskedése, Baross-tér
20., özv. Grünth Mór do-
hánytözsége, Rákóczi-ut 50.,
Jambrikovits dohánytözsége,
Király-utca 1. sz., Örezy-ház,
Popper Izidorné dohánytözsé-
ge, Király-utca 69., özv.
Schlesinger Vilmosné do-
hánytözsége, Erzsébet-körút
2., özv. Kállis Lajosné do-
hánytözsége, Erzsébet-körút
51., özv. Zwilling Mór do-
hánytözsége, Erzsébet-
körút 7., Weisz Jenőné do-
hánytözsége, Erzsébet-körút
54., Braun Janka dohány-
tözsége, Damjanich-utca 39.,
Wellisch Miksa papirkeres-
kedése.

VIII. kerület.

Múzeum-körút 18., Kernberg
Rozália dohánytözsége, Kun-
utca és Telegi-tér sarok,
Medák H. Maó fúszkeres-
kedő, Üllői-ut 46., Kartsch-
maroff J. dohánytözsége,
Múzeum-körút 2., ifj. Nagel
Ottó könyvkereskedése, Jó-
zsef-körút 50., Reisz Hen-
riette dohánytözsége, Rá-
kóczi-ut 1., Soproni V. do-
hányárudája, Práter-utca 19.,
Szalma Aranka dohánytözsé-
ge, Baross-utca 81. szám,
Schulcz Adolf dohánytözsége,
József-körút 83. sz., Gangli
Anna dohánytözsége, Rá-
kóczi-ut 57. sz., Kirschbaum
Edéné dohánytözsége.

IX. kerület.

Üllői-ut 83., Richter Lipót
papirkereskedő.

X. kerület.

Kőbánya, Liget-tér 2. szám,
Novotny Irma.

Újpest.

Arpád-utca 10., özv. Deucht
Teréz hírlapelárusító, István-
utca 10. sz., Márton Kálmán
nagyüzemű, Arpád-utca 25.,
Radnai Mór. Valamint minden

Hirdetési iroda.

férfiöltönyöket, felöltőket,
telikabátokat stb. készíte-
nek a legfinomabb hazai és
külföldi gyapjuszövetekből
mérték szerint 40 és 50 ko-
ronáért. Pontos kiszolgálás,
kitűnő szabás, saját műhely.

Egész finom

Házasság

Házasság!

Fess, intelligens, háziasan ne-
velt nővéremet férjhez adhatom
adni ízr. hivatalnok, vagy jó
állású iparoshoz. Hozomány is
van. Komoly levelek „Női szabó-
nő” jellege alatt a kiadóhivatalba
kéretnek. 1002

Házasságokat

Ingyen közvetít „Házasu-
landók Újságja”, Budapest,
Lilium-utca 54. Kérjen mu-
tatványszámot. 10059

Állást keresők

Lovásznak

ajánlunk 26 éves fiatalember
(volt huszár). Cím: Dob-utca 91.
ajtó 8. földszint. 180

A t. c. gazdaközönség

és iparvállalkozók figyel-
mébe ajánlom 1884 óta fenn-
álló gazdasági és iparsze-
mélvezeteket elhelyező irodá-
mat. Gazdatisztek, gépészek,
kovácsok, molnárak, szesz-
főzők, kertészek, kezesek és
felelősséggel, főnököknek
díjmentesen elhelyeztetnek.
Krakauer Armin, VI., Nagy-
mező-utca 25. szám. Telefon
94-76. 10.005

Betöltendő állások

Hirlap-expeditioba

egy tanuló any felvétetik. Cím a
kiadóhivatalban.

Állást és mellék- foglalkozást keresők

igen jövedelmező keresetre tohe-
nek szert törvényileg engedélyez-
zett sorsjegyek eladásával, amely
által 10-30 koronáig
naponta könnyen kereshe-
nek. Ajánlatok Budapest, Rópost-
fiók 237. 20002

Tanerők

részére valamennyi állás kö-
zölve van a ma megjelent
Országos Pályázati Közönyben.
Mutatványszám ingyen.
Budapest, Nap-utca 13.

Állástkeresőknek

ingyen küldet az összes ál-
lásokot tartalmazó Országos
Pályázati Közöny mutatvány-
száma. Budapest, Nap-utca
13. sz.

Kastélyfelügyelői,

portási, házfelügyelői, hiva-
talszolgái, ellenőri, raktár-
noki állások mindig olvashatók
az Országos Pályázati
Közönyben. Mutatványszám
ingyen. Budapest, Nap-utca
13. szám.

Oktatás

Gyorsírás,

(Gabelsberger-) gyorsíró nő-
iskolája, kiképzés után ál-
lást garantál. Némethi tudók-
nak tandíjkezdmény. Iró-
gépkutatás növendékeinknek
díjmentes. Kristóf-tér 2. 126

Parlamenti

gyorsírók által vezetett ma-
gyar, német gyorsíró-iskola.
Díjtalan gépirás-oktatás. Ma-
gyar-német fogalmazás. Ke-
reskedelmi akadémiái rendes
tanárok által oktatott szak-
tantárgyak. Az Országos Ma-
gyar Gyorsíró-Egyesület hi-
vatalos tanfolyamai. Alapi-
totta Markovics Iván 1863.
Havonként új tanfolyamok.
Tájékoztatót küld a Gabels-
berger Szakiskola, ezeltől
Gyár-utca 4., (most kizárólag
Liszt Ferenc-tér 10.) Címre
vagyunk! A szakiskola
irógépegektől a más utanzott
nevű tanfolyamoktól függet-
len. Telefon 64-68. Nyitva
szept. 1-től július 1-ig.

Gabelsberger-

Markovits-rendszerű magyar-
német levelező és vita-gyors-
írás, gépirás, az összes
használatban levő rendszere-
ken, biztos sikerrel tanulhat
a „Merkur”-tanfolyamon, Ha-
jós-utca 15. szám. (Andrásy-
ut közelében.) Tanítás egész
nap, állásban levőknek egész
este 10 óráig. Ingyenes állás-
közvetítő és gyakorló órák.
Igen mérsékelt tandíj, mely
kiseb részletekben törlesz-
thető. Nyilvános vizsgák. Jö-
lenkezés naponként. Kérjen
tájékoztatót. 137

English

lady has Evening honis free.
Kossuth Lajos-utca 14., III. 13.
175

Zongoraórát,

alapos tanítás mellett jutá-
nyosan vállalok. Cím a ki-
adóhivatalban. 17815

Cimbalom-tanítónő

tanít kitűnő módszer szerint
kottából, vagy cigányosan mér-
sékelt áron, úgy saját lakásán
mint házon kívül. H rom hónap
alatt biztos eredmény. VII.,
Ovoda-utca 19 III. em. 32. 668

Stenográfia

Budapest legnagyobb és leg-
kedveltebb gyorsíró-
iskolája a

„STENOGRÁFIA”

országos Gabelsberger
magyar, német gyorsíró
és gépiróiskola.
Kereskedelmi szak-
tantárgyak.

VII., Kazinczy-utca 8. I. em.

(Össze nem tevesztendő a
Kazinczy-utca 3-as szám
alatti Stolce-rendszerű is-
kolával.) 10021

Gimnáziumi,

reál, kereskedelmi, polgári,
egyéves önkéntességi, bár-
mely érettségi vizsga letéve-
séhez igényelt tantárgyakból
legjobb módszer szerint tanít
és tanítat kitűnő filologus és
matematikus. Egyenkénti
oktatás. Tanítványok csak
korlátolt számban vétetnek
fel. A biamulatos eredménye-
ket igazoló okiratok e la-
kásban megtekinthetők. Go-
ttein Henrik, Budapest, VII.,
Damjanich-utca 39., II. em.
10. ajtó. 10.020

Butor

Háló és ebédlő

garnitúrák, esillárok, réz-
ágyak, szőnyegdínyvók, iro-
dai berendezések, pénzszek-
rényeket, olesón eladó. Be-
tárolási Vállalat Bud-
apest, Gerleözi-utca 2. Bolt-
szám 11.

Művészies

kívittell asztalo- és kárpitos-
ugysintén polgári butorok a
Butor és Műkereskedelmi
Részvénytársaság, Belváros,
Váci-utca 9. a volt Nemzeti
Szállóa dísztermében, föld-
szint.

Butorudvar.

Teljes lakberendezések készpén-
zért és kedvező részletfizetésre,
nem felemelt árban kapható
Schwarz Lipót és testvérei, kárpí-
tos mester és butorkereskedő,
Budapest, Hársfa-utca 37. sz. Ár-
jegyzék 60 fillér.

Régi butorszalon

Budapest, Ferenciek-tere 3.
sz., földemelt. Vétel és el-
adás. Polgári, urasági beren-
dezések, keleti szőnyegek,
esillárok, tükrök és régisé-
gek, 30 százalék megtakarí-
tás. Telefon 82-13. szám. 133

Butorok

háló-, ebédlő-, szalonberendezések,
továbbá uriszoba, irodaberendezé-
sek, réz- és mahagoni butorok,
szőnyegek és függönyök, börgarni-
túrák eladása és vétele

WECHSLER KÁROLYNÉ

VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e.
(Kazinczy-utca sarok.)

Uj rendszerű BUTORHITEL.

Butorok csakis a legjobb
kivitelben kaphatók készpénzért
v. banknál törlesztendő részletre

BALÁZS és TÁRSA butorraktárban
Budapest VI., Révay-utca 3. szám.
Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy
bank fizeti nekünk ki, a vevő
tehát a banknak maradása, mi-
által a butort mindenkinél kész-
pénz-árban számíthatjuk.
A bankkölcsönt sem részlegzés
sem egyéb költség nem terheli.

Adás-vétel

Sürgős

megvételre keresek pianinót,
esetleg kis zongorát tanuláshoz.
Királyhegy-utca 5. sz. I. 12. 102

Borshordók

ujak és keveset használtak.
Semminemű javítást nem igény-
lők, régiön tölthetők. Minden
nagyágban és mennyiség-
ben, ugyazintén ajtós ászok-
hordók legolegobbban kaphatók
Klein Mór, bor és hordó-nagy-
kereskedőnél Budapest, VII.,
Rombach-utca 8. 178

Keveset használt

fúszberendezés, pult márvány-
lapal november 1-ére eladó.
Szt. László-ut 85. 181

Zongora

hétoktávós, 10 fútos rézletrre
eladó. Szeressen-utca 33. II. 45.
177

Nagy gramofon

melynek eredeti ára 210 frt
volt, vendéglős óhajta alesón
eladni. Megtekinthető az
Amerikai Oránánál, József-
körút 11. 22002

Borshordók

ujak és keveset használtak, bor-
sajtók, horszivattyúk, szőlőszűzők,
kádak, minden nagyágban jutá-
nyosan kaphatók. X. Kőbánya, a
Kápolna-téri villamos végállomás-
nál. „Budapest székes-fővá-
rosi sziklapincék bérleténél.” 167

50.000 gramofon

lemez stúdióan eladó. Remek-
nél remekbél felvételek: olasz,
francia, angol stb. művészekől.
Négy csak néhány
napig kis lemez ára 1 frt.
Nagy lemez 2 frt. Lencsés
lemez Watch
Parlophon Co. József-körút 11.

Lakás

Lakótársnő

kerestelik fiatal leány mellé
teljes ellátással és zongora-
használattal, esetleg teljes el-
látással vagy a nélkül. Ki-
rály-utca 28. III. 54.

Üzlet

Biztos exisztencia,

Hévosmegyei nagyközönségben,
más vállalat miatt eladó egy
18 évs fennálló korsma- és
fúszüzlet (trafik és helyögye-
lőadási engedéllyel), a ház-
zat együtt, a melyben a
korsma- és a fúszüzlet-
helyiségen kívül szép urila-
kás van, több melléképület,
pince, jégverem és szop nagy
kert. Bovebb felvilágosítás o
lap kiadóhivatalában.

Pénz

Gyors pénzkölcsönt

azonnal, törlesztésre két nap
alatt kapható. Rákos, Thököly-
u. 20. Telefon 57-03. 20201

Személyhitelt

magánpénzt, kezes nélkül is,
24 óra alatt megszerzek 1-2
-3 havi lejáratú. Bankköl-
csönt 3 nap alatt, havi vagy
negyedévi törlesztéssel, rész-
vényhasználat, nem szövet-
kezettől. Márton, Rottenbil-
ler-utca 12., I. 14. szám. Te-
lefonszám 84-66. Betáblázá-
sokat házra, földre, telekre,
II., III. helyre is két nap
alatt elintézek olesó ka-
matra. 10.005

Pénzkölcsönt

300 koronáig, hivatalnokok-
nak, kereskedőknek, iparo-
soknak, segédeknek, gyá-
riaknak, vidékre is, kezes
nélkül, ugyszintén házra,
földre is. Singer, Huszár-
utca 1. Válaszbélyeg. 153

Készpénzkölcsönt

tisztesítéségen uton adatumk,
lehetőleg rövid uton, minden
rendes foglalkozású, hitelké-
pes egyéneknek, olesó ka-
matra, heti egy korona tör-
lesztésre, kezes nélkül, ha
kezesre volna szükség, azt is
szerzünk. Általános hitel-
szerző vállalat, bejegyzett
cég, Dohány-utca 90. 17590

Pénzkölcsönt

2 nap alatt folyósítotok. Vidékre
is bárkinek, valamint kezes nél-
kül házra, földre, nyugdíjra.
Singer O-utca 39. Budapest. Vá-
laszbélyeg. 170

Különféle

Óra és ékszer

javítását olesón és jól elvál-
lal az Amerikai Órás. Minden
órajavítás 80 kr., 3 évi jólál-
lással. Mindennemű fono-
gráf-, grammofon-javítás ol-
csón. Longis Watch Parlo-
phon Co. VIII., József-körút
11. Budapest. 22001

Villát,

vagy családi házat keresek
megvételre az Andrásy-ut
végén vagy környéken.
Részletes leirással s a legol-
csóbb ár megjelölésével el-
laltott ajánlatok e lap kiadó-
jába kéretnek „Magánzó”
jellege alatt. 99

Női óvszer.

Női orvosok által kiprobálva,
nagyon megbízható és soha nem
mondja fel a szorjátatot

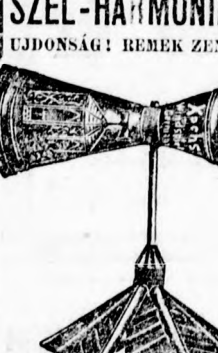
Melussa-Ovale.

Minta oktatással egvitt K. 2.40.

Kapható minden gyógytárban
és droguériában, vagy a Dres-
dener Bot. Laboratorium G. m. b.
H. szétküldési irodája által
E. Than, Wien, III., Postfach 5.
10010

SZÉL-HARMONIKA

UDONSÁG! REKÉ ZENE!

Ezen hang zer kerü házias-
lákra, ruháakra, fákra, ha-
zakra stb. erősíthető; hang-
jai és akkordjai már a leg-
csekélyebb szél mellett igaz-
án kellemes művészi élvezet
nyújtják. A szél-har-
monika 28 cm. hosszú s
darabonkint

csak 3 K. csak.

Szétküldi utánvét el a ca. es
kir. udvari szállító

Konrad János

kvittell háza BRUX 384. sz.
(Csehország.)

Kérje ingyen és bérmentve
nagy képes, több mint 3000
ábrát tartalmazó árjegyzé-
kemet. 29751

Urak!

Fel a szemekkel!

A világon egyedülálló magánkeze-
lés, a férfierő azonnali helyre-
állítására a Cr. LUCKESCH
Floricitin-tabletták

által. Jótállás 3-szoros. Minta és
oktatási fizetke 4.40 fillér.

Kapható minden gyógytárban és
droguériában, vagy a Dresdener
Bot. Laboratorium G. m. b. H.
szétküldési irodája által

E. Than, Wien, III., Postfach 5.
0100a

FERIAK és NOKNEK

legmagasabb heveny és idült folyásoknál befoeske-
zés nélkül legbiztosabb gyógyeszkerek a

SANID TOKOCSKÁK

bizonyítanak. Egy dobozt (100 labdacok) használati utasi-
tással 6 kor. utánvét mellett. Kezdő gyengeség és impo-
tentianák egyedül birtos szer a híres dr. TIMKÓ-féle erő-
labdacok. Egy üveg ára 10 korona, küld a

„MAGYAR KIRÁLY” Gyógyeztetár, Budapest,
V., Marokkói-utca 2/c. sz.

Ingyen!

GUMMI

és különféle óvszer-árjegyzékün-
ket titoktartás mellett ingyen o
bérmentve küldjük.

NAKIRA Örv. védett férfi
gummi különle-
geség, tucatja 12.- kor., 3
tucatból 20 százalék engedmény.

UTERUS SPRAY

legújabb higiénikus
női szer